

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1981. június 05.

kül.

p é n t e k
-----

sk0001 1 230 mtik1001

várható

1981. június 5./mti/

bécs: jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vb
elnöke bécsbe látogat

bukarest: konsztantin micotakisz görög külügyminiszter romániába
érkezik

liszabon: aristides pereirának, a zöld-foki köztársaság
elnökének látogatása

bécs: mohammed abdel halim abu ghazala egyiptomi hadügyminiszter
bécsbe érkezik

zwickau: 8. nemzetközi robert schumann zenei verseny

választások csehszlovákiában

környezetvédelmi világnap

kzs pk

06.52 050681 0517

Nw

--

kül

- 2 -

1981.06.05.

sk0002 1 230 mtik1002

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----
heti várható /1. rész/

1981. június 5. /mti/

június 7. vasárnap: - nikosz rolandisz ciprusi külügyminiszter egy hetes hivatalos látogatásra a kínai népköztársaságba érkezik;

június 8. hétfő: - claude cheysson francia külügyminiszter rómaiba érkezik, hogy olasz kollégájával, emilio colombóval tárgyaljon;

- ola ullsten svéd külügyminiszter brit kollégája, lord carrington meghívására nagy-britanniába látogat;

- rené rojas chilei külügyminiszter az egyesült államokba látogat;

június 9. kedd: - összeül a lengyel parlament, a szejm;

- nicolae ceausescu román köztársasági elnök ausztriába látogat /12-ig/;

- hivatalos látogatásra a szovjetunióba érkezik egon bahr nyugatnémet szocialdemokrata politikus;

- szuzuki zenko japán miniszterelnök nyugat-európai látogató körútjának első állomására, az nszk-ba érkezik /11-ig/;

- khaled szaudi király hivatalos látogatást tesz nagy-britanniában /12-ig/;

június 10. szerda: - kurt waldheim ensz-főtítkár hivatalos látogatást tesz a kínai népköztársaságban;

- összeül a kínai kommunista párt központi bizottságának 6. plénuma /26-ig/;

- emilio colombo olasz külügyminiszter norvégiába látogat;

június 11. csütörtök: - rendkívüli parlamenti választásokat rendeznek irországban;

Nww

kül

- 3 -

1981.06.05.

- nyugat-berlinben magalakul az új képviselőház, megválasztják a kormányzó-polgármestert és a szenátust;

- hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter kétnapos hivatalos látogatásra spanyolországba érkezik;

- otto lambsdorff nyugatnémet gazdasági miniszter dél-koreába látogat /12-ig/;

- moszkvában nemzetközi balettverseny kezdődik;

június 12. péntek: moszkvában olof palme elnökletével ülést tart a palme-bizottság néven ismert nemzetközi leszerelési bizottság;

- a dzsibuti köztársaságban elnökválasztást tartanak;

június 13. szombat: - nincs előrejelzés; /folyt./

fo pk

06.55 050681 2024

-.-

sk0003 1 230 mtik1003

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----
heti várható /2. rész/

június 14. vasárnap: - franciaországban megtartják a rendkívüli parlamenti választások első fordulóját;

- az ndk-ban megválasztják a népi kamara /parlament/ és a megyei tanácsok képviselőit;

- alexander haig amerikai külügyminiszter délkelet-ázsiai körútja során látogatást tesz a kínai népköztársaságban /17-ig/;

- anvar szadat egyiptomi elnök el-arishban találkozik simon peresszel, az ellenzéki izraeli munkapárt elnökével;

- megkezdődik a poznani nemzetközi vásár /23-ig/.

fo pk
06.57 050681 0635

Nww

-.-

sk0004 1 300 mtik1004

nagy hatótávolságu robotrepülőgép

washington, 1981. június 5. /taszsz/ - a reagan-kormányzat utasítást adott ki, hogy az amerikai haditengerészetet szereljék fel nagy hatótávolságu szárnyas rakétákkal. mint a washington star című lap a haditengerészeti minisztérium magas rangú forrásaira hivatkozva írta, olyan szárnyas rakétákról van szó, amelyek mélyen a szovjetunió belsőjében kijelölt célpontokat is képesek lennének megsemmisíteni.

a továbbiakban az ujság rámutat, hogy az új rakéták hatótávolsága meghaladja az 1979-ben aláírt salt-i szerződéshez csatolt jegyzőkönyvben a tengerről és szárazföldről indítható cirkáló rakéták hatótávolsága felső határaként megszabott 600 kilométert. a salt-i szerződést - mint ismeretes - az amerikai szenátus nem ratifikálta. az amerikai haditengerészet képviselői kijelentették: felhatalmazást kaptak a kormányzattól, hogy ne nyugtalanodjanak a rakéták hatótávolságára vonatkozó korlátozások miatt.

az új típusu rakéták első darabjai várhatóan a jövő év közepén jelennek meg az amerikai tengeralattjárókon és hadihajókon, és a rakétarendszer teljes kiépítése 1985-re készül el. mint a washington star írja, az egyesült államok a lehető legnagyobb számban kívánja felszerelni a hajóegységeken ezeket a rakétafegyvereket.

gr pl pk

06.59 050681 1310

-.-

sk0005 1 230 mtik1005

midway

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. június 5. /mti/ - a parton és a városban összegyűlt sok ezer tüntető tiltakozása közepette, ám a hivatalos tokió engedélyével péntek reggel befutott yokosuka támaszpont kikötőjébe a midway amerikai repülőgép-anya hajó.

Nur

miközben a kabinet képviselői teadélutánon látják vendégül a csendes-óceáni hetedik flotta 51 ezer tonna egységének tisztjeit, a baloldali pártok, a szakszervezetek és a békemozgalmi tömörülések aktivistái városszerte nagygyűléseken követelik a tengerentúli partner atom-csatahajóinak a szigetországból való kitiltását, a japán antinukleáris alapelvek csorbítatlan fenntartását. a fedélzetén valószínűleg atomfegyvereket tároló midwayek a sajtó, a helyi önkormányzati testületek és a parlamenti ellenzék kifejezett óhajával szemben történt hivatalos bebocsátása egész japánban fellendítette az amerikai-japán katonai szövetség veszélyes elmélyítése elleni küzdelmet. az utóbbi hetekben az ujságok címlapjain sorozatban jelentek meg teleplezések arról, hogy az amerikai szövetséges japán haditámaszpontjain atomtölteteket tároltak, vagy tárolnak most is, a kormány által érvényesnek feltüntetett antinukleáris elvek durva megsértésével.

yokosukában a hatóságok három ezer rohamrendőrt vontak össze az egyesült államok legfontosabb japáni hadibázisának védelmére. a támaszpont vaskapuit, a fő közlekedési utvonalakat és pályaudvart acélsisakos-pajzsos rendfenntartó alakulatok őrzik vízágyus gépkocsik fedezetével. a kommunisták, a szocialisták és a szakszervezetek által mozgósított fegyelmezett tüntetők hangszórókon át fejezték ki tiltakozásukat washington és tokió politikai-katonai összjátéka ellen. amikor a midway közeledett a támaszpont dokkjához, a békeaktivisták több tucat könnyű vízi járművön halászflootta-demonstrációt rendeztek. a kikötőből kifutó bárkákon a legénység transzparenseket és vörös zászlókat lengetett, jelszavakat kiabálva át az amerikai matrózoknak. a midwaytól rendőr-flottilla gyorsnászádjai tartották távol a békefelvonulásban résztvevő bárkákat.

a yokosukai eseményekről a televízió egyenes adásban közvetített a televíziós állomások bérelt helikopterei segítségével. szélsőséges ultraradikális elemek megpróbálták provokálni a szocialistákat és kommunistákat, s egy alkalommal gépkocsijukat nekivezették a japán szocialista párt hangszóros teherautójának. péntek este a fővárosban több tízezres szakszervezeti tömeggyűlést tartanak, ezt követően pedig folytatódik az egész országra kiterjedő kampány az atommentes japánért.

fn/zsa fm pk

07.10 050681 2592

Nur

-.-

sk0006 4 230 mtik1007

kinai fiatalok /1.rész/

peking, 1981. június 5. /mti/ - a kínai fiatalok gondolkodásán és magatartásán erősen érződik a kulturális forradalom évtizedének káros hatása. erre a következtetésre kell jutni abból a kínai sajtóban közölt közvéleménykutatásból, amelyet két tartomány - fucsien és anhuj - munkás, paraszt és értelmiségi fiataljai körében folytattak.

a megkérdezett 987 fiatal közül 349 negatívan, vagy kételkedve válaszolt arra a kérdésre, hogy bizik-e a szocialista társadalom magasabbrendűségében. arra a kérdésre, hogy valóra váltható-e kína modernizálása a század végére, 982 fiatal közül 458 semleges, vagy fenntartásos választ adott. a felmérés készítői rámutatnak, hogy a fiatalok egy része az első kérdésre ilyen válaszokat adott: „az igazi szocializmus magasabb rendű, „magasabb rendű, de nem tökéletes, „a szocialista rendszer elméletileg jó, de gyakorlatilag nem, „megfigyelők szerint ezek a válaszok azt jelentik, hogy a kínai fiatalok nem általában a szocializmust ítélik el, hanem a szocialista rendszernek azt a változatát, amelyet a maocetungi eszmék alapján honosítottak meg kínában. /folyt./

éb/jp pn pk

07.50 050681 1167

-.-

sk0007 4 230 mtik1008

kinai fiatalok /2.rész/

a további kérdésekre adott válaszokból kiderül, hogy a fiatalokat nagy aggodalom tölti el kína jövője miatt. sok fiatalból hiányzik a hit és a meggyőződés, hogy az ország helyes irányba halad. nincsenek megfelelő ideáljai, megcsömöröltek a politikától és az üres, ultrabaloldali, dogmatikus jelszavaktól. nem utolsósorban a kulturális forradalom okozta sebekkel, csalódásokkal és kiábrándultsággal magyarázható, hogy a kínai fiatalok egy része hitetlenné vált, képtelen különbséget tenni a helyes és a helytelen,

Nww

az erkölcsös és az erkölcstelen között - mutatnak rá a felmérés készítői, s arra a végkövetkeztetésre jutnak, hogy a tényleges problémák ellenére a kínai fiatalok nagy többsége nem tekinthető elveszett nemzedéknek, és nem veszítette el bizalmát a párt és az ország iránt.

éb/jp pn pk
07.53 050681 0846

-.-

sk0008 4 230 mtik3013

törölve

Nww

sk0009 4 230 mtik1009

rövid hírek

filmfesztivál

bogota, 1981. június 5. /taszsz/ - a kolumbiai cartagena városában csütörtökön megnyílt a hagyományos cartagenai nemzetközi filmfesztivál, amelyen a többi között szovjet, bolgár, csehszlovák, magyar, argentinai, mexikói és amerikai filmeket mutatnak be.

áruházi robbantás

athén, 1981. június 5. /reuter/afp/ - a görög rendőrség két teánytestvért köröz az athéni áruházakban szerdán elkövetett pokolgépes merényletek kapcsán. a husz év körüli testvérek kedden tűntek el otthonukból, ahol a rendőrség robbanóanyagot talált. mindketten egy anarchista csoport tagjai. a rendőrség korábban már kihallgatta őket más terrorcselekményekkel kapcsolatban.

ndk kémítélet

berlin, 1981. június 5. /mti/ - a berlini katonai törvényszék csütörtökön a szocialista államok, s különösképpen az ndk elleni széteséskörü kémkedésért és felforgató tevékenységért életfogytiglani szabadságvesztésre ítélte dieter vogel nszk állampolgárt. vogel - aki egykor a nyugatnémet légierő alkalmazottja volt - éveken át az amerikai cia ügynökeként működött, s kémtevékenysége elsősorban a fegyveres erőkre, a szocialista országok honvédelmére terjedt ki.

csajkovszkij-fesztivál

new york, 1981. június 5. /ap/ - a new york-i balett-társulat csütörtökön tíznapos csajkovszkij-fesztivált kezdett. a programon tizennégy előadás szerepel, ebből 12 világpremier. az első ilyen bemutató előadás a mozart-témákra komponált „mozartiana,, volt.

lengyelországi vasuti szerencsétlenség

varsó, 1981. június 5. /mti/ - husz ember életét vesztette, és hat megsebesült, amikor csütörtökön varsó körzetében szemből egymásba rohant egy személy- és egy tehervonat. a szerencsétlenség körülményeit különbizottság vizsgálja. félt, hogy az áldozatok száma növekedni fog, mert a mentőalakulatok még nem végeztek a roncsok eltakarításával.

to fm pk

08.16 050681 1895

Nus

-.-

sk0010 1 230 mtik1010

angol törvény az állampolgárságról

london, 1981. június 5. /mti-reuter/ - az angol alsóház csütörtökön a késő esti órákban szavazatkülönbséggel elfogadta az állampolgárságról szóló új törvénytervezetet, amely törvényesíti a bevándoroltakkal szemben alkalmazott megkülönböztetéseket, s amelyet nemcsak az angliában élő színesbőrű lakosok, de a munkáspártiak is hevesen támadnak. a törvénytervezet most a lordok háza elé kerül.

a törvény három kategóriát különböztet meg: brit alattvaló, brit fennhatóság alatti területekről származó alattvaló, illetve külföldi brit alattvaló.

john tilley ellenzéki szóvivő közölte, hogy a munkáspárt érvényteleníti a törvényt, ha hatalomra jut.

wa pk

08.25 050681 0723

-.-

sk0011 4 230 mtik1011

cheysson—haig

washington, 1981. június 5. /reuter/ap/ - claude cheysson francia külügyminiszter csütörtökön, nem sokkal washingtonba érkezése után, két órán át tárgyalt amerikai kollégájával, alexander haiggal.

a találkozó után a francia külügyek irányítója azt hangoztatta, hogy franciaország szocialista párti kormánya „a nato-ban az egyesült államok megbízható szövetségese marad,,. francois mitterrand választási győzelmét „a demokrácia diadalának,, nevezte.

újságírók kérdéseire válaszolva a francia külügyminiszter szólt a közel-kelettel kapcsolatos francia álláspontjáról. a mitterrand-kormány a velencei nyilatkozatot tekinti irányadónak, amelyben az egk azt szorgalmazta, hogy a palesztinai felszabadítási szervezetet is vonják be a rendezésről folyó tárgyalásokba - szögezte le. hozzátette, hogy az új vezetésnek vannak személyes kapcsolatai, barátai a közel-keleten, de meglehet, hogy ezek nem azonosak az előző kormányéival. az említett kapcsolatok - cheysson szerint - a kérdésnek a korábbinál átfogóbb megközelítését teszik lehetővé.

Nus

kül

- 10 -

1981.06.05.

a francia külügyminisztert pénteken fogadja ronald reagan elnök. a továbbiakban a francia vendég a kormányzat több más tagjával tárgyal, és látogatásának utolsó napján, szombaton, ismét találkozik haig külügyminiszterrel.

pc fm pk

08.35 050681 1319

-.-

sk0012 4 230 mtik1012

ensz - ciprus

new york, 1981. június 5. /ap/dpa/reuter/ - az ensz biztonsági tanácsa csütörtökön újabb hat hónappal meghosszabbította a világszervezet ciprusi békefenntartó erőinek /unificyp/ mandátumát. a bt 14 tagja szavazott az erről szóló határozatra, míg kína nem vett részt a szavazáson. a határozatban a bt felkérte kurt waldheim ensz-főtítkár, hogy folytassa jószolgálati tevékenységét az átfogó rendezés érdekében.

a földközi-tengeri szigetországban 1964 óta állomásoznak ensz-katonák, számuk jelenleg 2381.

kurt waldheim ensz-főtítkár a szavazás után kijelentette: arra számít, hogy a ciprusi görög és török közösség tárgyalásai a következő hónapban „aktívabb szakaszba” lépnek. mindkét közösség képviselői megerősítették - mondotta -, hogy készek komoly erőfeszítéseket tenni a ciprusi válság átfogó rendezésére.

to fm pk

08.51 050681 0870

Nus

-.-

kül

- 11 -

1981.06.05.

sk0013 4 230 mtik1013

ray

petros /tennessee állam/, 1981. június 5. /afp/ - csütörtökön reggel - mint már jelentettük - a tennessee állambeli brushy mountain börtönben merényletet követtek el james earl ray, martin luther king gyilkosa ellen.

a fegyház szóvivője szerint ray éppen a könyvtárszobában tartózkodott, amikor négy néger „nehéz fiú”, rátámadt, és egy vas ablakkeretből készített, 24 centiméter hosszú fegyverrel 22 sebet ejtett ray nyakán és mellén. a merénylet indítékai egyelőre ismeretlenek.

az 53 éves rayt azonnal a börtön kórházába vitték, ahol 77 öltéssel varrták össze sebeit. kezelőorvosának véleménye szerint felépül. a merénylet után azonnal riadót rendeltek el a fegyintézetben, átkutatták az összes cellákat, és megtalálták a támadók fegyverét, egy éles vágó eszközt. az eset körülményeit részletesen még nem tisztázták, a vizsgálat folytatódik. a négy tettes nevét sem hozták nyilvánosságra.

ray, aki 1968. április 4-én meggyilkolta martin luther king néger polgárjogi harcost, 99 évre szóló börtönbüntetését tölti a fegyházban. eddig négyszer: 1971-ben, 1972-ben, 1977-ben és 1979-ben kísérelt meg szökést. 1977-ben 54 órás bujkálás után rendőrökkel csípték el. rayt legkorábban 1998-ban lehet feltételesen szabadlábra helyezni. ha azonban a bíróság nem így dönt, akkor king gyilkosa „jó magaviseletéért”, csak 2019-ben szabadulhat. akkorra ray 90 éves lesz.

sm fm pk

08.54 050681 1417

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

salvador

san josé, san salvador, 1981. június 5. /afp/ap/upi/ - újabb huszonnyolc holttestre bukkantak csütörtökön a salvadori santa ana, apopo és más városokban. a tetemeken kegyetlen kínzások nyomain láthatók. a meggyilkoltak között van carlos hernandez, a san miguel-i vöröskereszt-bizottság vezetője - jelentették be csütörtökön a salvadori fővárosban. salvadori források szerint májusban 536-an

Nus

vesztették életüket az elsősorban a polgári lakosságot sújtó szélsőjobboldali terror következtében.

ugyancsak csütörtökön - egy névtelen telefonáló bejelentése alapján - két időzített pokolgépet talált meg és hatástalanított a rendőrség a san salvador-i katedrálisban. a robbanószerkezetek a katedrális alapzatában, oscar romerónak, san salvador meggyilkolt érsekének sirja alatt voltak elhelyezve. ismeretes, hogy a salvadori lakosság körében rendkívül népszerű érseket, aki határozottan fellépett a véres terror beszüntetéséért, s követelte a juntától az elemi emberi jogok betartását, szélsőjobboldali terroristák gyilkolták meg.

josé guillermo garcia, a junta hadügyminisztere csütörtökön bejelentette, hogy szombattól enyhítik a kijárási tilalmat, amelyet a salvadori hazafiak januárban megkezdett offenzívája idején léptettek életbe. a kijárási tilalom a korábbi este 7 óra helyett 11 órakor kezdődik, és változatlanul hajnali öt óráig tart. mint a hadügyminiszteri közleményből kitűnt, az intézkedést az éttermek és egyéb esti szórakozóhelyek tulajdonosai kényszerítették ki, mert a korán kezdődő kijárási tilalom miatt jövedelmeik jelentősen megcsappantak.

edward broadbent, a szocialista internacionálénak a salvadori konfliktusban közvetíteni próbáló alelnöke befejezte tiznapos körutját hét latin-amerikai országban: mexikóban, salvadorban, kubában, venezuelában, panamában, costa ricában és nicaraguában.

pf pn pk

09.04 050681 1866

-.-

sk0015 1 230 mtik1016

bydgoszcki szolidaritás-ülés /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. június 5. /mti/ - bydgoszccbán a szolidaritás országos egyeztető bizottsága több mint tizenegy órás rendkívüli ülésen jóváhagyta a szakszervezet regionális vezetőségének döntését arról, hogy a bydgoszcki vajdaságban június 11-én kétórás figyelmeztető sztrájkot tartanak. ezzel amiatt kívánnak tiltakozni, hogy még mindig nem tisztázódott véglegesen a márciusi bydgoszcki incidens ügye. a plocki, a toruni és a wloclaweki regionális

Nuu

szolidaritás szervezet közölte, hogy csatlakozni kíván az akcióhoz. a kétórás figyelmeztető sztrájk megtartását attól tették függővé, hogy június 10-ig megjelenik-e a szakszervezet számára elfogadható végleges jelentés a márciusi incidens körülményeiről.

az országos egyeztető bizottság ülésén jan michalski, gnieznoi püspök, hangsúlyozva, hogy a márciusi eseményeket tisztázni kell, a legnagyobb megfontoltságra intette a szakszervezet vezetőit mindenfajta sztrájk akcióval kapcsolatban. hasonló módon foglalt állást az elhunyt wyszynski biboros tanácsadója, stanislaw tyszkiewicz. az ülésen a legfőbb ügyészség képviselője közölte, hogy a márciusi incidens ügyében folytatott nyomozás lényegében befejeződött, és néhány nap múlva megszületik a döntés.

az országos egyeztető bizottság hosszas vita után hozzájárulását adta a négy regionális szervezet által meghirdetett kétórás figyelmeztető sztrájkhoz, és úgy döntött, hogy a későbbiekben más regionális szervezetek is hasonló akciókat tartanak. mindez tárgyalanná válik, amennyiben június 10-ig a hatóságok közlik, hogy kik voltak felelősek a bydgoszcki incidensért. /folyt./

kn/jp pk

09.12 050681 1702

-.-

sk0016 1 230 mtik1017

bydgoszcki szolidaritás-ülés /2.rész/

csütörtökön este mieczyslaw rakowski miniszterelnök-helyettes bydgoszccbába érkezett, ahol megállapodás jött létre arról, hogy három nappal a tervezett figyelmeztető sztrájk előtt, június 8-án varsóban találkozóra kerül sor a szolidaritás országos egyeztető bizottságának munkacsoportjával.

ettől a találkozótól nagy mértékben függ az, hogy milyen légkörben zajlik majd le a szejm június 9-re kitűzött ülése, és sikerül-e elejét venni egy újabb feszültség hullámnak az országban.

kn/jp pk

09.13 050681 0552

Nuu

-.-

sk0017 4 230 mtik1018

szonoda

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. június 5. /mti/ - szonoda szunao japán külügyminiszter bírálta az egyesült államok kormányának az ensz-szel szemben követett politikáját, azt a szándékát, hogy csökkenti a világszervezet pénzügyi alapjához való hozzájárulását. egy ellenzéki törvényhozónak válaszolva kijelentette, hogy washington basáskodik, és közben még azt sem nyújtja partnereinek, ami kötelessége lenne. a problémát uconomija tokuma független képviselő hozta fel, aki a leszerelés előmozdítására nemrégiben megalakult japán parlamenti csoport vezetőségi tagja. a csoport nagy jelentőséget tulajdonít az ensz támogatásának az enyhülés megszilárdításában. uconomija arra is felhívta a figyelmet, hogy a világszervezetnek megnőtt a szerepe a fejlődő országokkal való gazdasági együttműködés elmélyítésében is.

szonoda éles hangú állásfoglalását kommentálva a tokiói sajtó emlékeztet rá: a japán kabinet véleménye eltér washingtonétól az ensz-et, főként a fejlődő országok megsegítését illetően. amióta ugyanis beiktatták hivatalába a reagan-kormányzatot, az egyesült államok mindinkább nehezményezi a fejlődő országok hangjának megerősödését, a véleménye szerint az amerikai érdekeket sértő megnyilvánulásait. e bizalmatlanságból ered az a magatartása, hogy ujabban akadályozza például a tengerjogi konferencia munkáját és az észak-déli párbeszéd előrehaladását. sőt, japánban rosszállón fogadták azt is, hogy az egyesült államok az utóbbi időben bizonyos lépéseket tesz a világszervezet szerepének felülvizsgálata, a költségvetés lefaragása és az alkalmazottak létszámának csökkentése céljából. ez ellenkezést váltott ki a fejlődő országok körében, s így japán sem helyeselheti.

tokióban felfigyelték szonodának arra a parlamenti megjegyzésére is, hogy a szigetország számára nem lehet követendő példa a szovjetunió „szapulása”, sem, mivel a japán-szovjet kapcsolatok hivatást teljesíthetnek az enyhülés folytatásában, a kelet-nyugati viszony ápolásában.

fn/zsa fm pk

09.25 050681 2042

Nw

-.-

sk0018 4 230 mtik1019

latin-amerikai hírek

letartóztatás

buenos aires, 1981. június 5. /taszsz/ - a pinochet-rezsim folytatja megtorló hadjáratot a junta elnyomó oktatási politikája ellen tiltakozókkal szemben. buenos airesbe eljutott értesülések szerint a „közrend megsértése”, szokásos vádjával bebörtönözték a santiagói egyetem kilenc diákját, aki tíz nappal ezelőtt santiago egyik templomában tiltakozó sztrájkot kezdett, követelve, hogy vegyék vissza az egyetemre néhány „láztás”, címen elbocsátott haladó érzelmi tanárát.

tiltakozó felvonulás

new york, 1981. június 5. /taszsz/ - chicagóban mintegy kétezeren vettek részt az egyesült államok latin-amerikai katonai beavatkozása ellen tiltakozó felvonuláson. az ötven társadalmi szervezet rendezésében megtartott megmozdulás részvevői a reagan-kormányzat háborús készülődéseinek leállítását, a salvadori beavatkozás megszüntetését követelték.

emberrablás

guatemalaváros, 1981. június 5. /ap/afp/ - csütörtökön ismeretlen fegyveresek elrabolták fernando romeo lucas garcia guatemalai elnök unokaöccsét, nery lucas graucot. a tettesek a város déli részében tartóztatták fel kocsiját. akciójuk közben agyonlőtték nery lucas grauc sógorát, aki a gépkocsiban tartózkodott. egyelőre egyetlen szervezet sem vállalta magára az emberrablást.

pf pn pk

09.30 050681 1326

-.-

sk0019 4 230 mtik1020

hartman

washington, 1981. június 5. /afp-mti/ - reagan elnök arthur hartmant, az egyesült államok eddigi franciaországi nagykövetét jelölte ki a moszkvai amerikai diplomácia képviselőt vezetésére - jelentették hivatalos washingtoni források. a kinevezéshez szükséges a szenátus jóváhagyása is.

Nw

hartman már négy éve nagykövet párizsban. a leendő moszkvai nagykövet henry kissinger volt amerikai külügyminiszter egykori munkatársai közé tartozik.

sm fm pk

09.32 050681 0482

-. -

sk0020 4 230 mtik1021

iráni

teherán, 1981. június 5. /mti-afp/ap/- az iráni parlament csütörtökön jóváhagyta a magas rangú polgári és katonai vezetők kinevezésével kapcsolatos törvényt, és ezzel az iráni államfő és kormányfő közötti hatalmi harcban mohammad ali radzsai miniszterelnök újabb győzelmet könyvelhet el. a törvény ugyanis, hatálytalanítva egy, még az iráni sah idejéből származó rendeletet, kivonja az elnök kezéből és a kormányra ruházza át a kinevezési jogkört, így az iráni központi bank kormányzójának kinevezési jogát is.

mint ismeretes, a baniszadr elnökhöz közel álló ali nobarit, a központi bank eddigi kormányzóját számos támadás érte radzsai kormányfő részéről, és minden valószínűség szerint nobari eltávolítása céljából született az új törvény is.

a parlamenti többséggel rendelkező radzsai korábban olyan törvényt fogadtatott el, amely a kinevezések jogkörét a parlamentre ruházza. baniszadr elnök győzelmeként értékelték a múlt héten, hogy a parlamenti tevékenység alkotmányosságán őrködő örök tanácsa törvényellenesnek nyilvánította ezt a törvényt.

baniszadr elnök csütörtökön, az 1963-as qum-i véres események évfordulóján, mintegy válaszul a vallási szárny által ellenőrzött parlament döntésére, üzenetet intézett az iráni néphez. ebben vakoknak nevezte azokat, akik a forradalom győzelme után elfeledkeztek a nép múltbeli harcairól és önfeláldozásáról, és folytatják erőfeszítéseiket „monopolisztikus uralmuk”, megerősítésére. baniszadr elmondotta, hogy az egyeduralomra törő csoportok gyengítik az irak elleni harc lendületét, és veszélyeztetik a forradalmat is.

bl fm pk

09.35 050681 1620

-. -

sk0021 4 230 mtik1022

görög—amerikai

athén, 1981. június 5. /ap/- zátonyra futottak a görögországi amerikai támaszpontok jövőjéről október óta folyó tárgyalások - közölték csütörtökön jól értesült athéni források.

micotakisz külügyminiszter szerdán még arról beszélt, hogy a tárgyalások eredményesen haladnak, és már a végső szakaszba léptek. a legfrissebb hírek szerint azonban washington végül is elutasította a görög követeléseket. athén azt akarta elérni, hogy az egyesült államok - azon felül, hogy négy év alatt 700 millió dollár segílyt ad - garantálja a balkáni ország ékei-tengeri határait, és vállalja, hogy fenntartja az erőegyensúlyt görögország és riválisa, törökország között.

a görög-amerikai tárgyalásokkal kapcsolatban az említett források még közölték, hogy csütörtökön georgiosz rallisz kormányfő sürgős megbeszélést tartott karamanlisz elnökkel, valamint averoff-toszicasz hadügy- és micotakisz külügyminiszterrel. az amerikai-görög tárgyalásokon támadt problémák hírét alátámasztja az is, hogy a külügyminisztérium rendkívüli hivatali ügyekre hivatkozva lemondta micotakisz péntekre tervezett romániai látogatását.

rövid időn belül elváltik, hogy végül is sikeresen befejeződnek a négy nagy és több kisebb támaszpont használatáról folyó tárgyalások, vagy újabb hosszú szünet következik. ha ugyanis néhány héten belül nem kerül sor a megállapodás aláírására, a jelenlegi parlamentnek már nem lesz ideje ratifikálni azt, és akkor a novemberi választások után az amerikaiaknak az új görög kormányral előről kell kezdeniök az alkudozást.

pc fm pk

09.39 050681 1586

-. -

sk0022 4 230 mtik1023

libanon

amman/beirut/washington, 1981. június 5. /upi/ap/afp/- mohammed zuhdi nasasibi, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának tagja csütörtökön ammanban arra szólította fel az arab és más iszlám népeket, hogy védjék meg libanont az izraeli támadásoktól, és küldjenek csapatokat az országba. a katarsi

Nur

1981.06.05.

hírnököknek adott nyilatkozatában nasasibi hangsúlyozta: a pfsz dél-libanon megvédését közös arab ügynök tartja.

a pars iráni hírnökök csütörtöki jelentése szerint az „iszlám gárdisták” bejelentették: tervbe vették csapatok küldését libanonba és szíriába, hogy ott a palesztin gerillák oldalán harcoljanak az izraeli agresszorok ellen.

csütörtökön elhagyta a földközi-tengert az independence nevű amerikai repülőgép-anyahajó, amely a libanoni fejlemények miatt már két hete cirkált a térségben, beavatkozásra készen. a pentagon jelentése szerint az independence az egyesült államok felé tart, de hazarendelése nem jelenti, hogy a közeli-keleti helyzet rendeződött volna.

továbbra is a földközi-tenger keleti medencéjében tartózkodik a forrestal nevű amerikai repülőgép-anyahajó, s mintegy 30 másik amerikai hadihajó.

bl fm pk

09.49 050681 1201

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

Lengyel vasuti szerencsétlenség -2.

Varsó, 1981. június 5. /mti/ - huszonötre emelkedett a varsó közelében csütörtökön történt vasuti szerencsétlenség halálos áldozatainak száma, az egész éjszaka dolgozó mentőcsoporthoz ugyanis újabb holttesteket találtak a vonatroncsok alatt. a sérültek száma a legújabb jelentés szerint nyolc.

kn/zsa pn pk

11.13 050681 0360

New

-.-

1981.06.05.

sk0024 4 230 mtik1026

román-lengyel

Bukarest, 1981. június 5. /mti/ - pénteken közleményt hoztak nyilvánosságra bukarestben stefan andrei román és józsef czyrek lengyel külügyminiszter tárgyalásairól. a dokumentum hangsúlyozza, hogy románia és lengyelország nagy jelentőséget tulajdonít a két ország közötti gazdasági együttműködés és a kölcsönös árucseré bővítésének, a termelési kooperáció és szakosodás, a műszaki tudományos együttműködés szélesítésének. ez ugyanis megfelel a két ország érdekeinek, s hozzájárul a kgt-tagországok komplex programjának gyakorlatba ültetéséhez.

a miniszterek elégedetten állapították meg az országaik közötti baráti kapcsolatok és együttműködés továbbfejlődését minden téren. nemzetközi kérdéseket érintve sikraszálltak a nemzetközi feszültség enyhítéséért, a fegyverkezési hajszá megállításáért, a teszerettségért, az államok közötti vitás kérdések és konfliktusok békés megoldásáért, az enyhülési politika folytatásáért.

olt/sa/jp pn
11.18 050681 0973

-.-

sk0025 4 230 mtik1027

rövid hírek

ciprusi parlament új elnöke

Nicosia, 1981. június 5. /afp/dpa/ - a közelmúltban megválasztott ciprusi parlament csütörtökön georgiosz ladaszt választotta elnökévé. a demokratikus párt jelöltje azért nyerte meg a szavazást, mert a ciprusi dolgozó nép haladó pártjának /akel/ képviselői is őt támogatták.

olasz emberrablás

Milánó, 1981. június 5. /reuter/ - a „vörös brigádok” terrrorszervezet csütörtökön közölte, hogy ő követte el a szerdai emberrablást milánó közelében. renzo sandruccit, az alfa romeo cég termelési igazgatóját a terrrorszervezet egyik kommandója rabolta el, amikor az 53 éves férfi a kocsiján munkahelyére tartott. a „vörös brigádok” már három személyt tart fogva: sandrucci mellett, giuseppe tallerciot, egy vegyi üzem vezetőjét és ciro cirillo nápolyi kereszténydemokrata politikust.

M

olaszországi merénylet

nápoly, 1981. június 5. /ap/reuter/ - három fegyveres pénteken nápolyban agyonlőtt egy börtönfelügyelőt, a támadók egy boltban rejtőztek el és tüzet nyitottak, amikor agostino battaglia betért a boltba vásárolni, a tettesek elmenekültek és eddig egyik terrrorszervezet sem vállalta magára a bűncselekmény elkövetését.

légiszerencsétlenség

caracas, 1981. június 5. /reuter/ - a venezuelai főváros közelében pénteken összeütközött két magánrepülőgép és a katasztrófa következtében 18-an életüket veszítették, a szerencsétlenség okát eddig nem tudták megállapítani, de a két gépnek, jó látási viszonyok között különböző repülési magasságban kellett volna közlekednie.

bányai László

bukarest, 1981. június 5. /mti/ - 73 éves korában elhunyt bányai László, a kommunista és munkásmozgalom régi harcosa, a tudományos és kulturális élet jeles személyisége - közölte a scintei pénteki száma, a neves történész levelező tagja volt a román szocialista köztársaság akadémiajának, alelnökként tevékenykedett a társadalom és politikai tudományok akadémiajánál, gazdag életpályája során 1934-1940 között a madosz titkára volt és a magyar nemzetiségi dolgozók tanácsában is felelős tisztséget töltött be.

magyar kiállítás salzburgban

budapest, 1981. június 5. /mti/ - a salzburgi barockmuseumban kiállítás nyílt a szépművészeti múzeum osztrák rajzaiból, a bemutatót dr. garas klára a múzeum főigazgatója nyitotta meg.

pc-olt fm

12.12 050681 2343

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

sri lanka-i választások

colombo, 1981. június 5. /afp/ - a sri lankában kormányzó egyesült nemzeti párt /unp/ a csütörtökön megtartott körzeti választások eredményeképpen a 24 körzeti tanács közül 18-at tart ellenőrzése alatt.

ll

a dél-indiából származó tamiloknak területi önkormányzatot követelő tamil egyesült felszabadítási front /tulf/ öt északi és keleti körzetben szerezte meg az ellenőrzést, a tamilokat a brit gyarmatosítók csábították még a múlt században ceylon szigetére, hogy elegendő olcsó munkaerő álljon rendelkezésükre a teajuttatványokon, a tamilok ma a 12 milliós ország népességének 11 százalékát alkotják.

hat körzeti tanácsban összesen 16 helyet szerzett a nemzeti felszabadítási front /jvp/, amely tíz évvel ezelőtt fegyveres lázadással próbálta megdönteni bandanaraike asszony akkori miniszterelnök kormányát.

az észak-ceyloni jaffna körzetben még nem összesítették a szavazatokat, ebben a körzetben kedden rendkívüli állapotot vezettek be, miután meggyilkoltak egy politikust és egy rendőrt, és többhelyütt gyújtogatások történtek.

a kormány egyébként csütörtökön, egy órával a szavazás befejeződése után, a rendkívüli állapotot az ország egész területére kiterjesztette - elejét veendő a választási eredmények kihirdetése után „szokásos”, zavargásoknak.

a szavazók részvételi aránya alacsony volt, mert a jelentős baloldali pártok, a sri lankai szabadság párt, a sri lanka-i kommunista párt és a trockista párt a választások bojkottálására szólította fel híveit.

to ng

12.12 050681 1544

-.-

sk0027 4 230 mtik1029

kambodzsai nyilatkozat

new york, 1981. június 5. /taszsz/ - az ENSZ székhelyén, a közgyűlés és a biztonsági tanács hivatalos dokumentumaként, nyilvánosságra hozták a népi kambodzsai külügyminisztériuma képviselőjének nyilatkozatát, a nyilatkozat felhívja a nemzetközi szervezet figyelmét arra a pekingi szándékra, hogy nagy mennyiségű fegyvert kezdjenek el szállítani a thaiföldi-kambodzsai határ mentén állomásozó son samm-féle bandáknak.

ll

a dokumentum hangsúlyozza, hogy ezek a tervek megfelelnek azon pekingi és washingtoni elgondolásnak, amely egy, a kambodzsai nép ellenes ugynevezett „egységfrontba”, kíván tömöríteni mindenféle khmer reakciós erőt, az egész világ előtt ismert, hogy a kambodzsai nép, miután megszabadult a pol pot - ieng sary-khieusamphan-féle népiirtó rezsimtől, jelentős sikereket ért el az ország helyreállításában - mutat rá a nyilatkozat, a kambodzsai nép egységesen támogatja a kambodzsai népköztársaság új rendszerét, amit meggyőzően bizonyítottak a május 1-1 választásokon a kambodzsai megmentésének nemzeti egységfrontja jelölteire leadott szavazatok.

kína és az egyesült államok azonban makacsul nem veszi tudomásul ezeket a tényeket, és ezzel veszélyezteti a térség békéjét és biztonságát, peking a sonsannista bandáknak thaiföldön keresztül szállítandó fegyverekről szóló határozattal egyidőben egyre gyakrabban hajt végre katonai provokációkat a kínai-laoszi és a kínai-vietnami határon.

a kambodzsai népi forradalmi tanács élesen elítéli a kínai, valamint thaiföldi akciókat, és megteszi a szükséges ellenlépéseket az ország szuverenitását, biztonságát, a kambodzsai népköztársaság területi egységét és népének békés életét veszélyeztető tevékenységgel szemben - hangsúlyozza befejezésül a nyilatkozat.

sm pi

13.00 050681 1785

-.-

sk0028 4 230 mtik1030

Lengyel sajtótájékoztató, Olszowski, kania -1.

Kerlemen István, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1981. június 5. /mti/ - a Lemp központi bizottságának székházában csütörtökön - mint már jelentettük - tanácskozást tartottak Lengyelország, a Lemp helyzetéről, a tömegtájékoztatási eszközöknek ezzel kapcsolatos feladataikról. A fő téma az volt, miként segíthetik elő a tömegtájékoztatási eszközök azt, hogy a rendkívüli pártkongresszus dokumentumai széleskörű támogatásra találjanak a nép körében. A megbeszélésen részt vett Stanislaw Kania, a kb első titkára, továbbá a kb öt titkára, a pártlapok főszerkesztői, a lapok, a rádió és a televízió pártszervezeteinek titkárjai.

de

a tanácskozáson elhangzott több mint egyórás beszédében Stefan Olszowski a pb tagja, a kb titkára egyebek között hangsúlyozta, hogy a tömegtájékoztatási eszközök nagy mértékben hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az ország kijusson a válságból. Olszowski részletesen szólt a párt program-tervezetéről, amely - mint mondotta - a marxizmus-leninizmus klasszikus alapelvein, a nyolcadik kongresszus előtt már megnyilvánult bírálatokon és a tavaly nyárvégi megállapodásokon alapul. Az 1980-as válság egyik fő okaként azt jelölte meg, hogy megszakadt az egyetértés fonala a dolgozókkal, ezt hivatott helyreállítani a párt megújulási politikája.

a továbbiakban emlékeztetett arra, hogy a politikai bizottság az elmúlt hónapokban számos kezdeményezést tett a helyzet rendezésére. Mint mondotta, a vezetőket érheti bírálat, de ez „nem jelenthet szakadatlan lélektani háborút”, „ugyancsak nem megenedhető a rendfenntartó erők elleni propaganda-hadjárat.

az ország szempontjából alapvető fontosságú a párt vezető szerepe, amit azonban „mostanában többen megkérdőjeleznek, sőt akadályozzák e szerep betöltését”, - folytatta Olszowski, minden együttműködésre hajlandó emberrel össze kell fogni, a politikai életbe nagyobb mértékben kell bevonni a pártönkívülieket és a hívőket. A párt egysége kulcsfontosságú tényező, a vita és az utkeresés „nem vezethet a párt marxista-leninista eszmei tartalmának aláásásához”, „pártunk osztályalapokon állva értékeli a helyzetet, és arra törekszik, hogy a szocializmus a lengyelek saját erejükkel védjék meg”, „a népi Lengyelországban kormányzó párt csak marxista-leninista párt lehet, ha pártunk szocialdemokrata jellegét öltene, ez egyenlő lenne megsemmisülésével”, - hangoztatta egyebek között Olszowski. /folyt./

kn pn kd

13.09 050681 2456

-.-

sk0029 4 230 mtik1031

Lengyel sajtótájékoztató- 2

csak a szocialista országokkal való együttműködés útján lehet biztosítani, hogy Lengyelország kijusson a válságból - hangoztatta a továbbiakban Olszowski. Nyugaton kétféle tendencia tapasztalható: az egyik követői a lengyelországi helyzet stabilizálásában érdekeltek, a másik - jórészt a katonai-ipari komplexumot képviselő irányzat viszont „szívesen kezdene egy olyan kalandor vállalkozást, amelynek a célja, kikényszeríteni, hogy a szovjetunió belekeveredjen a

del

lengyel ügyekbe,,. ezzel kapcsolatban olszowski leszögezte: határozottan fel kell lépni ,,a szovjetuniót támadó röpcédulák, kiadványok ellen, a szovjet hősi emlékművek megrongálóival és azokkal szemben, akik zaklatják a szovjet katonákat és különféle áthireket terjesztenek,,.

olszowski hangoztatta továbbá, hogy a sajtó részéről sokszor ,,kelletlenül foglalkoznak a szocialistellens csoportok valódi arcutatának teleptezésével. ilyen körülmények között az ellenfél propagandája nem egyszer akadálytalanul eléri célját, mindebből még idejében le kell vonni a megfelelő következtetéseket,, - mondotta a temp kb titkára.

olszowski szólott a gazdasági helyzetről is, amelyet kataszrofálisnak nevezett. /folyt./

kn pn kd

13.14 050681 1238

-.-

sk0030 4 230 mtik1032

lengyel sajtótálalkozó-3

olszowski felszólalását többórás vita követte. majd stanislaw kania a temp kb első titkrának zárszava hangzott el.

lengyelországot az elmúlt tíz hónapban sikerült megőrizni a nagyobb robbanásoktól, ugyanakkor hiba volna nem látni, hogy a megegyezésekre törekvő politikai irányvonalat, a szocializmust és az ország nemzeti létét nagy veszélyek fenyegetik - mondotta kania. a helyzetet drámainak nevezte, ami részben a tovább fokozódó gazdasági gondokból származik. ismételt felhívta a figyelmet arra, hogy romlik az ország fizetési mérlege, csökken a szénkitermelés, fennáll a veszély, hogy tovább zsugorodik a nemzeti jövedelem. ,,szövetségi megbízhatóságunk gyengül, a társadalmi fegyelem lazulása pedig olyan helyzetet teremt, amelyben a legkisebb incidens is robbanással fenyeget,, - mondotta.

a pártban lévő ugynevezett horizontális strukturákról szólva rámutatott: a központi bizottság és a politikai bizottság támogat minden olyan törekvést, amely a párt programjának gazdagítását, a program végrehajtását szolgálja. ugyanakkor határozottan fellép az ellen, hogy a párton belül ,,valamiféle helyi irányítóközpontok jöjjenek létre,,.

At

,,nem kevés bizonyíték tanuskodik arról, hogy vannak olyan erők a világban, amelyek az európai kontinens helyzetének megváltoztatására szolgáló gyutacsaként szemelték ki lengyelországot,,.

válaszolva a szakszervezetekkel kapcsolatban a vitában elhangzott kérdésekre, kania hangsúlyozta, hogy a szolidaritás és az egyéni gazdálkodók szolidaritás szakszervezete ,,a lengyel életben már működő tényező,,. arra kell törekedni, hogy a szakszervezetek a munkások és a parasztok érdekeinek igazi képviselői legyenek, s a párt ebben az irányban kedvező feltételeket akar és fog teremteni valamennyi szakszervezetnek. /folyt./

kn pn kd

13.15 050681 1837

-.-

sk0031 4 230 mtik1033

lengyel sajtótálalkozó-4

kania szólt az ifju nemzedék problémáiról, és sajnálattal állapította meg, hogy az eddig megválasztott kongresszusi küldöttek között alig néhány fiatal van.

végezetül felhívta az újságírókat, hogy olyan tevékenységet folytassanak, amely erősíti a párt és állami vezetés tekintélyét. emlékeztetett arra, hogy a leírt és a kimondott szóért mindenki nagy felelősséggel tartozik, ,,különösen akkor, amikor a tények alkalmasint szélsőséges reakciókat válthatnak ki,,. kifejezte azt a meggyőződését, hogy a lengyel újságírók segítségével sikerül elérni ,,azt, ami ma a legfontosabb: nevezetesen, hogy saját erőinkkel, politikai eszközökkel egyenes útra vigyük a pártot és lengyelországot,,.

kn/vs pn kd

13.16 050681 0750

-.-

sk0032 4 230 mtik1034

katowicei pártfórum - felfüggesztés

Varsó, 1981. június 5. /mti/ - a katowicei pártfórum felfüggesztette tevékenységét, miután a héten a lemp politikai bizottsága bírálóan értékelte a csoport tevékenységét. a fórum, mint emlékeztető, a közelmúltban olyan dokumentumokat tett közzé, amelyekben egyrészt a jelenlegi lengyelországi helyzet veszélyeire figyelmeztetett, ugyanakkor élesen bírálta a párt politikai irányvonalát. a „trybuna robotnicza”, című helyi lapban pénteken a fórum nyilatkozatában közölte, hogy „a politikai bizottság bírálatának megfelelően átveti magát a demokratikus centralizmus elveinek, és mindaddig, amíg a lemp pb nem foglal egyértelműen állást a fórum jövőbeni tevékenységét illetően, a csoport tagjai nem tartanak újabb üléseket, „.

a fórum dokumentumait - még a politikai bizottság állásfoglalása előtt - számos, különböző szintű pártszervezet határozottan elutasította.

kn/zsa pn kd

13.17 050681 0941

-1-

sk0033 4 230 mtik1035

marchais /1. rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. június 5. /mti/ - pozitívan értékelik a francia kommunista párt vezetői a szocialista párttal csütörtökön aláírt megállapodást. ezt hangsúlyozta georges marchais, a pártfőtitkára a parc-des-princes stadionban, 35 ezer főnyi tömeg előtt elhangzott és a kommunista párt képviselő jelöltjeit bemutató beszédében és ezt emelte ki charles fitermannal, a kb titkárával és pierre juquin pb-taggal a francia televízióban folytatott választási beszélgetésében is.

a csütörtök esti nagygyűlésre, amely a párt által szervezett legnagyobb választási mozgalom volt, a híres párizsi stadion csaknem teljesen megtelt. georges marchais beszédében rámutatott: a szocialista párttal kötött megállapodás előrelépést jelent a változás sikeréhez szükséges feltételek megteremtésében. e nagy remény megvalósításához először is meg kell erősíteni a jobboldalra

del
101
hp

május 10-én mért vereségét és baloldali többséget kell választani a nemzetgyűlésbe. ezután arra van szükség, hogy olyan egységkormány alakuljon, amelyben a győzelemhez hozzájáruló minden erő helyet kap. végül arra lesz szükség, hogy a kommunisták képesek legyenek hallatni hangjukat, részt vehessenek a közös vállalkozásban az ország várakozásának kielégítésére. ez lesz a június 14-i szavazás értelme a kommunista választók számára.

az fkp főtitkára kijelentette, hogy a kommunisták a párt 22. és 23. kongresszusán meghatározott vonalat valószínűsítik meg, amely egy új társadalom felépítését tűzi ki célul, egy demokratikus, öngazgató, „francia színű”, szocializmusét, és aláuzza, hogy demokratikus úton kíván haladni e cél felé. a kommunisták továbbra is úgy gondolják, hogy az általuk előterjesztett javaslatok helyesek, de figyelembe veszik azt az új politikai keretet, amelyet szavazatukkal a franciák teremtettek. ebben a helyzetben célunk az, hogy hozzájáruljunk a változás sikeréhez - mondotta georges marchais. /folyt./

bd/vs ng

14.13 050681 1990

-1-

sk0034 4 230 mtik1036

marchais /2. rész/

hozzáfűzte: ez nem jelenti, hogy minden, amit a választási kampány során mondtunk és tettünk, hibátlan volt. akárcsak harcunk minden szakaszában, ezuttal is le akarjuk vonni e tapasztalat minden tanulságát, hogy megjavítsuk tevékenységünket. ugyanakkor alá kell húzni azt a tényt is, hogy a kommunisták hozzájárulása döntő volt abban a csatában, amely giscard d'estaing vereségével zárult. azok az eszmék, amelyeket a párt hirdetett, a 700 ezer kommunista odaadó magatartása, a 4,5 milliós szavazótábor az elnökválasztásoknak mind az első, mind a második fordulójában nagy szerepet játszott.

georges marchais üdvözölte a mauroy-kormány első szociális intézkedéseit, elégedetten szólt arról, hogy lezajlottak az első megbeszélések a kormányzervek és a szakszervezetek között a különböző követelésekről, mint a munkaidő csökkentése, a nyugdíjkorhatár leszállítása, stb. ezek a célkitűzések a párt számára is fontosak. az fkp ilyen szellemben, a változás sikeréhez való hozzájárulás szándékával vett részt a szocialista párttal folytatott megbeszéléseken. a kidolgozott politikai megállapodás

del
101
hp

pozitív, hozzájárul a franciák által óhajtott változásokhoz szükséges valamennyi erő összefogásához, ilyen új feltételek között a kommunisták még nagyobb lendülettel folytathatják választási kampányukat - mondotta az fkp főtitkára.

... bd/vs ng

14.14 050681 1378

de

..-

sk0036 4 230 mtik1038

HP
IT
[Signature]

sk0036 4 230 mtik1038

rövid hírek

zenei verseny

berlin, 1981. június 5. /mti/ - az ndk-beli zwickauban pénteken 21 ország - köztük Magyarország - 73 fiatal zongoristájának és énekművészeinek részvételével megkezdődött a viii. nemzetközi schumann zenei verseny. a verseny két hétig tart.

kozmosz-1275

moszkva, 1981. június 5. /taszsz/ - csütörtökön a szovjetunióban föld körüli pályára juttatták a kozmosz-1275 jelzésű mesterséges holdat. a szputnyik pályájának legfontosabb adatai: kezdeti keringési ideje 104,9 perc, a föld felszínétől mért legkisebb távolsága 983 kilométer, legnagyobb távolsága 1026 kilométer, a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge 83 fok. a szputnyik berendezései kifogástalanul működnek.

esőzések

santo domingo, 1981. június 5. /ap/ - az elmúlt három hét heves esőzései következtében 30 ezer ember vált hajléktalanná a dominikai köztársaságban. a halálos áldozatok száma 20.

kanyaró

djakarta, 1981. június 5. /ap/ - az év eleje óta tartó kanyaró-járvány eddig 52 halálos áldozatot követelt jáva középső vidékének falvaiban. az áldozatok többsége 5 évesnél fiatalabb kislgyermek. a helyi egészségügyi szolgálat szóvivője szerint jelentősen csökkenteni lehetett volna a halálos áldozatok számát, ha a megbetegedettek gyorsabban részesülnek orvosi segítségben.

ko/ti pi

14.25 050681 1342

de

HP
IT
[Signature]

..-

sk0037 4 230 mtik1039

milans del bosch

madrid, 1981 június 5. /mti/ - milans del bosch altábormagy, a valenciai katonai körzet volt parancsnoka a diario 16 című madridi napilap pénteki számában közölt értesülés szerint megpróbálta belekeverni a február 23-i katonai puccsba gabeiras altábormagyot, a szárazföldi hadsereg vezérkari főnökét, akinek jelentős szerepe volt a puccskíséret meghiúsításában. milans del bosch altábormagy - véli tudni a lap - a katonai vizsgálóbíró előtt tett vallomásaiban azt állította, hogy a képviselőház épületének tejero alezredes és csendőrei által történt elfoglalása után telefonon beszélt közvetlen felettesével és tájékoztatta őt arról, milyen intézkedéseket tervez. milans del bosch szerint gabeiras altábormagy jóváhagyta terveit.

mint ismeretes, milans del bosch altábormagy, aki tudott tejero alezredes tervéről, a képviselőház elfoglalása után rendkívüli állapotot rendelt el a parancsnoksága alatt álló katonai körzet területén, felfüggesztette a polgári hatóságokat és harckocsikkal megszálltatta valencia stratégiailag fontos pontjait. erről szóló és már a parlament elleni támadást megelőző délelőtti megfogalmazott parancsát csak i. jános károly király tv-beszéde és milans del boschnak tisztségéből történt felfüggesztése után vonták vissza.

a diario 16 szerint kormány- és politikai körökben milans del bosch kíséretét gabeiras altábormagy befekettetésére a puccs kapcsán hónapok óta folyó, a közvélemény befolyásolására hivatott kampány részének tekintik, amelynek egyik célja a puccskíséret fővádlottai felelősségének elmosása.

leh/dm ng

14.27 050681 1599

-.-

sk0038 4 230 mtik1040

európa és az enyhülés - novoje vremja /1. rész/

moszkva, 1981. június 5. /mti/ - a reagan-kormányzat továbbra is kitér a szovjetunióval folytatandó párbeszéd elől, s ez az álláspont éles bírálatot vált ki az európai kontinensen - állapítja meg vszevolod jezsov a novoje vremja legfrissebb számában megjelent elemzésében. a cikkíró emlékeztet arra, hogy nyugat-európában ellenérzéssel és tiltakozással fogadták a carter-kormányzatnak azt a politikáját, amely a salt-2 ratifikálása ellen irányult. egyesek

azzal vádolták washingtont, hogy becsapta nyugat-európát, hiszen elkötelezte magát a salt-2 ratifikálása, a salt-3 tárgyalások megkezdése mellett, s ezzel partnereit az amerikai rakéták nyugat-európai telepítésével kapcsolatos nato-döntésre készítette, majd ezek után megtagadta mind a ratifikálást, mind a további tárgyalásokat.

a szovjet hetilap a nyugat-európa és az egyesült államok viszonyában beállt változás okait kutatva megállapítja, hogy európa sulya a nemzetközi politikában - és gazdaságban - jelentősen megnövekedett. ez utóbbi tényező, nevezetesen nyugat-európa gazdasági befolyásának növekedése ma már lehetővé teszi, hogy ne kövesse feltétlenül az egyesült államokat. szemléltető adat e tekintetben, hogy míg 1960-ban az európai gazdasági közösség nemzeti összterméke az egyesült államokhoz képest feleakkora volt, husz évvel később már meghaladta azt. /egk: 2380 milliárd dollár, usa: 2349 milliárd dollár/. hasonlóképpen az egyesült államok gazdasági sulyának csökkenését jelzi az az adat, hogy ma a világ nemzeti össztermékének 20 százaléka jut amerikára - szemben a husz évvel ezelőtti 40 százalékkal. mindez jótékonyan hatott nyugat-európa függőségének csökkenésére, nagyobb politikai autonómiájának kialakulására. /folyt./

sj/zsa pi

14.37 050681 1781

-.-

sk0039 4 230 mtik1041

európa és az enyhülés - novoje vremja /2. rész/

szerepet játszik az eltérő nyugat-európai nézetek elterjedésében az a tényező is, hogy az enyhülés éveiben ezek a kormányok bővítették kereskedelmi kapcsolataikat kelet-európával, meggyőződtek arról, hogy a kgst országok megbízható partnerek, s a kapcsolatok előnyösek. az egk országokban 2,5 millió ember számára jelentenek munkát a kgst-országokkal kötött szerződések. a nyugat-európai üzleti körök tapasztalatai nem igazolták azokat az állításokat sem, amlyekkel a reagan-kormány igyekszik megakadályozni részvételüket nagyszabású szovjet üzletekben. washington szerint ugyanis veszélyes lehet a nyugati országok számára, ha energetikai téren túlságosan függő viszonyba kerülnek moszkvával. az enyhülés évei alatt azonban bebizonyosodott - írja a novoje vremja, - hogy a szovjetunió gazdasági kapcsolatait soha nem használja ki politikai célokra, vagy nyomás eszközeként.

del

he

15.

A

érthető az is, hogy nyugat-európa a maga gazdasági gondjaival küzdve nem túl lelkesen fogadja az amerikaiak ugynevezett „pót-fegyverkezési„ terveit. egyre gyakrabban vetődik fel a kérdés, vajon meddig lehet a fegyverkezés szintjét emelni. hiszen a szovjet-unió sem engedheti meg a másik fél fölényének kialakulását, tehát kénytelen a fegyverkezésre saját katonai potenciáljának bővítésével válaszolni. hol van hát e folyamat vége? - nyugat-európában sok helyütt bontakozik ki széles békemozgalom, s még olyan országokban is, ahol mint például az nszk-ben, a kormány elvben támogatja a,, pót-fegyverkezést,, egyre nagyobb teret kapnak az aggodalmat kifejező nézetek.

ezek a nyugat-európai körök, amelyek a salt-2 ratifikálása és a szovjet-amerikai tárgyalások mellett szállnak síkra, sokat vártak reagan és schmidt találkoztól. a tárgyalások nem hoztak pozitív eredményt, amint ez ismert tény. nyugat-európában azonban a fegyverkezést ellenzők tábora nő, egyre nagyobb a háborueellenes mozgalom, olyannyira, hogy ma már csak kevesen állítják, hogy a mozgalom kommunista színezetű, s irányítója moszkva. egyre nyilvánvalóbban nem-kommunista pártok, személyiségek, szakszervezeti vezetők, tudósok, egyházak képviselői vesznek részt e mozgalomban, egyszerűen azon felismeréstől vezéreltetve, hogy a kontinens érdeke a béke és az enyhülés megőrzése.

sj/dm pi

14.41 050681 2325

-.-

sk0040 4 230 mtik1042

mojszov hazaérkezett

belgrád, 1981. június 5. /mti/ - lazár mojszov, a jksz kb elnökség elnöke, aki kádár jános, az mszmp kb első titkára meghívására küldöttség élén kétnapos baráti látogatáson budapesten tartózkodott, pénteken a déli órákban hazaérkezett belgrádba.

a küldöttséget a repülőtéren dobroszav csulafics, a jksz kb elnökség titkára, trpe jakovlevszki, a kb elnökség végrehajtó titkára és boriszlav milosevics, a kb elnökség végrehajtó titkárhelyettese fogadta. ott volt szabó istván, a belgrádi magyar nagykövetség ideiglenes ügyvivője.

már/vs pi

15.06 050681 0587

-.-

sk0041 4 260 mtik1043

magyar-bolgár kulturális kapcsolatok

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1981. június 5. /mti/ - jegyzőkönyv aláírásával ért véget pénteken szófiában a magyar-bolgár kormányközi kulturális együttműködési vegyesbizottság viii. ülészsaka. a jegyzőkönyvet dr. hanga mária, művelődési miniszterhelyettes és dimitar filipov, a kulturális bizottság elnökhelyettese, a magyar és a bolgár tagozat elnöke írta alá.

a vegyesbizottság június 2-5. között a bolgár fővárosban megtartott ülészsakán áttekintették az 1981 februárjában szófiában aláírt új öt éves kulturális munkaterv végrehajtásának eddigi tapasztalatait. a napirenden szerepelt a társadalomtudományi együttműködés helyzete és jövője, a színházművészeti kapcsolatok bővítésének lehetősége és a műfordítók helye és szerepe egymás kultúrájának jobb megismertetésében.

a pénteken aláírt jegyzőkönyv előíranyozza az akadémiai intézetek, egyetemi tanszékek közötti kapcsolatok tartalmasabbá tételét, az együttműködés bővítését a folklór, az etnográfia és a régészet terén.

az 1982-83-as színházi évadban kölcsönösen megrendezik a magyar, illetve a bolgár dráma és színház szemléjét, amelyre vendégrendezőket is meghívnak. az 1982-83-as évadban magyar prózai társulat vendégszerepel bulgáriában, a várnai arany delfin báb-fesztiválon ezentul magyarországra is részt vesz, a kaposvári nemzetközi gyermekszínházi találkozóra pedig bolgár együttest hívnak meg. a nemzetek színháza 1982. évi nyári színházi rendezvénysorozatán magyar művészek is részt vesznek.

minden téren bővítik az irodalmi kapcsolatokat is. a klasszikusok mellett nagyobb teret szentelnek a kortárs irodalomnak. meggyorsítják a nagy-, illetve középszótárak új kiadásainak előkészítését, szorosabbra fűzik az írószövetségek kapcsolatait.

a magyar-bolgár kormányközi kulturális együttműködési vegyesbizottság következő ülészsakát jövő májusban budapesten tartják meg.

ék/vs pi

15.16 050681 1951

-.-

sk0042 1 230 mtik1044

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik 1034 sz. hírünk /katowicei pártfórum/ utolsó mondata:

...a fórum dokumentumait...stb

t ö r l e n d ő !

áe kd

15.17 050681 0182

-?-

sk0043 4 230 mtik1045

befejeződött az fdj kongresszus

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1981. június 5. /mti/ - a berlini köztársasági palotában pénteken befejezte 4 napos munkáját a szabad német ifjúság /fdj/ xi. parlamentje. az ndk ifjúsági szövetsége kongresszusának zárónapján beszédet mondott erich honecker, a német szocialista egységpárt központi bizottságának főtárgyalója, az ndk államtanácsának elnöke.

honecker hangsúlyozta, hogy a párt teljes bizalommal kíséri az fdj munkáját, amelynek nagy feladatai vannak annak érdekében, hogy még vonzóbbá tegyék a német demokratikus köztársaságban a szocializmust. a 80-as évek nagy követelményeket állítanak az ndk, s így az ország ifjúsága elé is - mutatott rá.

az ndk államfő nemzetközi kérdésekről szólva sikraszállt a kelet és a nyugat közötti nyílt párbeszéd mellett, s kijelentette, az ndk kész az ebben való közreműködésre. rámutatott, hogy a szovjet javaslatok kulcsfontosságúak a nemzetközi helyzet megjavítása szempontjából, s az ndk ezért teljes mértékben támogatja azokat. az ndk külpolitikájában kiemelkedő szerepe van a nato nagyarányú fegyverkezése és a fegyverkezési verseny elleni küzdelemnek. „nem elegendő az, ha a két német állam képviselői kijelentik, hogy német földről nem indulhat ki többé háború. sokkalta szükségesebb annak megakadályozása, hogy az nszk új amerikai rakéták indítóhelye legyen és puszkaporos hordóvá váljék. a nyugat-európaiakat fenyegető igazi veszélyt a washingtoni eurohadászati fegyverek jelentik, - mondotta az ndk vezető, aki igen fontosnak minősítette, hogy ezt az álláspontot sokan osztják nyugaton is, nem utolsósorban az nszk-ban, s a nyugatnémet spd és fdp soraiban.

cll
10. *ho*
[Signature]

erich honecker átadta a kongresszuson a karl marx rendet, az ndk legmagasabb kitüntetését, amelyet munkásságáért másodizben kapott meg az fdj.

az fdj xi. parlamentje határozatban vállalta, hogy az ndk ifjúsága tömegmozgalmat indít az országban az nszep áprilisban megtartott x. kongresszusán hozott határozatok megvalósítására. külön határozatban mondotta ki a kongresszus, hogy az ifjúsági szövetség a jövőben is kiemelt feladatának tekinti a közreműködést berlin további építésében, fejlesztésében.

az fdj újjáválasztott központi tanácsa újból egon krenzert, az nszep politikai bizottságának póttagját választotta első titkárrá.

ko/dm pi

15.21 050681 2362

-?-

sk0044 4 230 mtik1046

pravda - észak-írország

moszkva, 1981. június 5. /taszsz/ - london ulsteri politikája miatt számos tiltakozó mozgalmakra kerül sor többek között franciaországban, spanyolországban, görögországban, és iránban. az egyesült államokban kampány bontakozik ki az ulsteri foglyokkal való kegyetlen bánásmód ellen. a pravda londoni tudósítója megállapítja: ezek a hírek idegességet váltanak ki nagy-britannia vezető köreiből, és egyre sötétebb árnyékot vetnek london külkapcsolataira.

az észak-ír válság érezhető hatást gyakorol anglia belső politikai életére is. erősödnek a reakciós, agresszív tendenciák, egyes reakciós körök kihasználva a nacionalista érzéseket és vallási előítéleteket, antidemokratikus, aktív sovinszta, rasszista hangulatot keltenek. másrészt viszont az angol közvéleményben mind jobban szélesedik a thatcher-kormány lépéseinek bírálata.

pártatlan megfigyelők rámutatnak arra, hogy a brit hatóságok törekvése a válság erőszak útján való megoldására kilátástalan. a london által ulsterben folytatott háború csak napról napra fokozza a szenvedéseket, de sem ma, sem holnap, sőt a távoli jövőben sem kecsegtet győzelemmel.

cll
10. *ho*
[Signature]

angol demokratikus körök szerint a válság megoldásának megkezdéséhez először is haladéktalanul meg kell szüntetni a brit elnyomást, meg kell adni észak-írországnak az alapvető polgári jogokat és biztosítani kell azok gyakorlásának reális lehetőségét. a pravda tudósítója megállapítja, hogy az elnyomás fokozódása végső soron csak növeli a jogokért és a szabadságért küzdők számát.

ts pi

15.25 050681 1568

-.-

sk0045 4 230 mtik1047

dél-afrika

johannesburg, 1981. június 5. /mti-ap/ - június 16., az 1976-ban sowetóban lezajlott és vérbe fojtott diáksztrájk ötödik évfordulója közeledtével egyre feszültebb a helyzet a dél-afrikai köztársaságban.

több mint egy hete johannesburg szinesbőrűek lakta elővárosaiban diákok tüntetnek a fajüldöző rezsim iskolarendszere és az ellen, hogy a hatóságok több diákot és szakszervezeti vezetőt letartóztattak, ez utóbbiak azért kerültek börtönbe, mert nyíltan felmenték szavukat a pretóriai rendszer kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából - május 31-én - rendezett ünnepek ellen. a rendőrség kiméretlenül lépett fel a tüntető diákok ellen - kutyákkal, gumibotokkal és könnyfakasztó gránátokkal támadtak rájuk.

csütörtökön éjszaka állig felfegyverzett, terepruhás kormánykatonák vették körül johannesburg szinesbőrűek lakta elővárosait és azóta házról házra járva a diáktüntetések vezetői után kutatnak, eddig 15 szinesbőrű fiatalot és negyven - benzinespalackok készítésével vádolt - felnőttet vettek őrizetbe. johannesburg egyik fehér lakta negyedében csütörtökön éjszaka rálóttak egy mozgó autóra és benzines palackot hajítottak egy butorújzetre.

a dél-afrikai hírügynökség jelentése szerint a szinesbőrű diákok a letartóztatások, a rendőrségi akciók és az iskolarendszer elleni tiltakozásul pénteken tömegesen távol maradtak az iskoláktól.

emlékeztetés, hogy a szinesbőrű diákok már 1980 márciusában rendeztek hasonló megmozdulásokat, mozgalomukhoz akkor sok ázsiai és fekete fiatal is csatlakozott és ez végül az iskolák országos bojkottját és véres összetűzéseket eredményezett.

all
10.40
[Signature]

a dél-afrikai események legújabb fejleménye, hogy a többségi uralomért harcoló azániai népi szervezet felszólította a fekete lakosságot: június 14-től - a sowetoi vérengzésekre emlékezendő - tartssanak egyhetes gyászt.

lp ng

15.33 050681 1895

-.-

sk0046 4 230 mtik1048

iszlám külügyminiszterek

bagdad, 1981. június 5. /mti-reuter/ - pénteken bagdadban politikai határozatok közzétételével befejezte munkáját az iszlám konferencia 12. külügyminiszteri értekezlete.

a vártnál egy nappal korábban befejeződött tanácskozás elítélte washington izraeli támogató politikáját és tel aviv libanon elleni szakadatlan agresszióját. a konferencia résztvevői úgy döntöttek, hogy megpróbálják elérni izrael ensz-tagságának felfüggesztését és azt, hogy tel aviv küldöttének a biztonsági tanácsba való beválasztása ellen szavaznak. egyben felszólították az iszlám országokat a pfsz további támogatására, pénzügyi és katonai segélyezésének fokozására.

azóta, hogy januárban, az iszlám konferencia legutóbbi csucstalálkozóján „szent háborúra” szólítottak fel a szervezet tagországai a megszállt arab területek és az izrael által annektált kelet-jeruzsálem felszabadítására, a közel-keleti térség feszítő problémái mitsem közeledtek a megoldódás felé. sőt, az újabb fejlemények: az izrael által provokált „rakétaválság”, tel aviv fokozódó agresziója dél-libanonban, a begini településpolitika folytatódása, továbbá az újbóli közeledés egyiptom és izrael között újabb problémákkal tetézték a már meglévőket. mindemellett változatlanul tart az iraki-iráni háború, a békés megoldás legkisebb esélyével sem kecsegtetve.

kiszivárgott hírek szerint a mostani találkozót nyugodt légkör és a korábban megszokott éles viták elmaradása jellemezte. ez onnan eredt, hogy hiányoztak azok az országok, amelyek minden bizonnyal jelentős ellenvéleményekkel álltak volna elő. nem volt jelen a „rakétaválság”, által leginkább érintett szíria és - hasonlóan a szaud-arábiai csucshoz - ismét távolmaradt irán.

all
10.40
[Signature]

a külügyminiszteri konferencia határozatai, úgy tűnik, nemcsak hogy nem mennek túl a januári csucs döntésein, de még az újabb felmerült kérdésekben sem igen merészkednek túl az elvi állásfoglalásokon. így a libanon elleni folytatólagos izraeli agresszió elítélése mellett a résztvevők csupán arról hoztak döntést, hogy bizottságot állítanak fel annak kivizsgálására, hogy milyen lehetőségei vannak a béke elérésének libanonban.

az iraki-iráni háború kérdésében ismét csak a szervezet eddig eredménytelen és továbbra is kevés kilátással kecsegtető közvetítő tevékenységének folytatásáról született döntés. szemben a szaud-arábiai csucstalálkozóval, bagdadban nem hoztak nyilvánosságra afganisztánnal kapcsolatos határozatot.

bl ng

15.38 050681 2492

-.-

sk0047 4 230 mtik1049

arab liga - habib /1. rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. június 5. /mti/ - beirut politikai körökben élénk visszhangot keltett, hogy philip habib amerikai elnöki megbízott közel-keleti közvetítő missziójának második szakasza egybeesik a libanoni válság megoldását célzó arabközi erőfeszítések felújításával. vajon véletlen egybeesésről vagy tudatos időzítésről, egymást kiegészítő vagy egymást keresztező kezdeményezésekről van szó? a véletlen egybeesést kizárja, hogy habibot olyan időpontban fogadják ismét riadban, amikor a szaudi diplomácia vezetője részt vesz az 1976-ban létrehozott arab felügyelő bizottság libanoni értekezletén. minthogy az amerikai megbízott már a közvetítő „ingázás” első szakaszában is szaud-arábia segítségét kérte az ugynevezett szíriai-izraeli rakétaválság megoldásához, az izraeli követeléseket elutasító szíriai álláspont módosításához, bizonyosra vehető, hogy washington számít az arabközi bizottság támogató szellemű közreműködésére.

szombaton a beiruttól dél-keletre fekvő beit el-dinben szárkisz libanoni államfő elnökletével kezdi meg munkáját az arabközi bizottság, amelynek ülésén a szaud-arábiai, a kuvaiti és a szíriai külügyminiszter, valamint az arab liga főtitkára vesz részt. a libanoni polgárháborús válság rendezéséért felelős testület tevékenységének felújítását az arab külügyminiszterek májusban

del

10. hp

tuniszban tartott értekezletén határozták el. beirut sajtóértesülések szerint a libanoni kormány egyfajta „naptári menetrendet”, terjeszt elő az általános tüzszünet bevezetésére, az életviszonyok normalizálására, a palesztin ellenállás libanoni jelentését szabályozó egyezmények végrehajtására, a nehézfegyverek összegyűjtésére, a nemzeti megbékélés fokozatos megvalósítására, a szervezet egyebek között előirányozza az április előtti status quo helyreállítását zahle térségében. a közbiztonsági intézkedések keretében arab és libanoni egységekkel egészítenék ki a szíriai csapatokból álló arab békefenntartó erőket. más források szerint a biztonsági intézkedéseket a politikai kiegyezésnek rendelnék alá. /folyt./

bz/vs ng

15.43 050681 2131

-.-

sk0048 4 230 mtik1050

arab liga - habib /2. rész/

a libanoni jobboldal leplezetlen gyanakvással tekint az arab kezdeményezésekre. a falangista párt lapja kétségbe vonja, hogy az arab bizottság pártatlan döntőbíró lehet a libanoni válságban. camille chamoun, a jobboldali pártszövetség elnöke az arabközi bizottság helyett ismét habibhoz intézte nyílt levelét, és abban a szíriaiak és a palesztinok eltávolításához kérte washington segítségét. az arabközi bizottság várhatóan azt követeli a jobboldaltól, hogy szakítsa meg az együttműködést izraellel.

a szaudi külügyminiszter az an-nahar című beirut lapnak adott nyilatkozatában cáfolta, hogy országa valamiféle egyoldalú szerepet játszana libanonban. kizárólag arab szerepről van szó - mondta - , amelynek az a célja, hogy segítsünk szárkisz elnöknek a válság megoldásához. a kuvaiti külügyminiszter úgy vélekedett, hogy most jobbak a rendezés esélyei, mint a korábbi években. a bekaa-völgyben kibontakozott falangista-szíriai konfliktus rendezése révén minden bizonnyal könnyebbé válna az ugynevezett rakétaválság megoldása is.

bz/vs ng

15.48 050681 1107

del

10. hp

-.-

sk0049 4 230 mtik1051

Libanon - harcok

beirut, 1981. június 5. /mti/ - bár a libanoni jobboldali milíciák és a haladó pártok fegyveres erői hétfőn kölcsönösen kötelezték magukat, hogy tartózkodnak a főváros lakónegyedeinek, polgári intézményeinek ágyuzásától, a hét közepétől ismét rendszeressé váltak a tüzérségi összecsapások a beirutot kettéválasztó demarkációs vonal teljes hosszában. a csütörtök éjszakai és péntek délelőtti harcoknak legkevesebb négy halálos áldozata és számos sebesültje volt.

pénteken bezárták a nyugat-beirutban lévő amerikai kórház elsősegélynyújtó részlegét, miután két személyt megöltek, huszat megsebesítettek és súlyos károkat okoztak két egymással rivalizáló fegyveres csoport tagjai, akik az utcán elkezdett harcukat a kórház termeiben, folyosóin folytatták.

bz/vs ng

15.50 050681 0807

-.-

sk0050 4 230 mtik1052

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----
dél-korea - koreai ndk

szöul, 1981. június 5. /reuter/ - cson tu hvan dél-koreai köztársasági elnök pénteken közölte: kész bármikor és tetszés szerinti helyen találkozni kim ir szen észak-koreai államfővel, hogy megvitassák a koreai-félsziget egyesítését.

a dél-koreai elnöknek ez az ajánlata - amely a békés egyesítési tanácsadó testület beiktatása alkalmából hangzott el - továbblépést jelent január 12-i, bármelyik fővárosban tartandó csucstalálkozóra vonatkozó javaslatához képest.

észak-korea cson tu hvan korábbi javaslatát már elutasította. hivatalos lapja, a nodong szinmun követelte, hogy vonják vissza a dél-koreában állomásozó 39 ezer amerikai katonát és helyezték hatályon kívül a dél-koreai kommunistaellenes törvényeket.

16. *ho**[Handwritten signature]*

a két korea egyesítéséről utoljára 1980 augusztusában tárgyaltak dél-korea és észak-korea képviselői. akkor - sikertelenül fáradozva azon, hogy előkészítsék a két elnök találkoztóját - hét hónapon belül tízszer ültek tárgyalóasztalhoz panmindzsonban.

lp ng

15.54 050681 1111

-.-

sk0051 1 230 mtik1053 /javítás mtik 1034-re/

katowicei pártfórum

mai mtik 1034 sz. hírünk /katowicei pártfórum/ 1 bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

...ugyanakkor élesen bírálta a pártvezetés politikai irányvonalát... stb.

ae kd

16.28 050681 0219

-.-

sk0052 4 230 mtik1054

kínai incidensek

hanoi, 1981. június 5. /mti/ - hanoiban hivatalos összefoglalót közöltek a június 3-án végződött héten lezajlott határincidensekről. az incidensek, a kínai provokációk színhelye, mint eddig is, ha tuyen, lang son, hoang lien son, cao bang tartományok határmenti területe volt. a kínaiak tüzérséggel lőttek vietnami településeket, lakóházakat, iskolákat, a támadásoknak vietnami polgári személyek estek áldozatul.

a szóban forgó időszakban folytatódtak a vietnami felségvizek és a légtér elleni provokációk is.

dp/vs pi

16.29 050681 0565

*del*17. *[Handwritten mark]**[Handwritten signature]*

-.-

sk0053 4 230 mtik1055

vietnami-thaiföldi tárgyalás

hanói, 1981. június 5. /mti/ - rongoonban, burma fővárosában pénteken sajtóközleményt hoztak nyilvánosságra vo dong giang vietnami és arun panupong thaiföldi külügyminiszter-helyettes itt tartott találkozójáról. a közlemény szerint „mindkét politikus őszinte légkörben mondta el országa álláspontját a kölcsönös érdeklődésre számotartó kérdésekben. a találkozót mindketten hasznosnak ítélték meg, mert közelebb hozta egymáshoz eltérő nézeteiket. megállapodtak, hogy folytatják a párbeszédet, az újabb találkozó időpontjáról később döntenek,„.

mindkét küldöttség megköszönte a vendéglátó burmaiak, a rangooni kormány segítségét, együttműködését.

dp/vs pi

16.31 050681 0713

-.-

sk0054 4 230 mtik1056

nhan dan - kínai trükk

hanói, 1981. június 5. /mti/ - a vkp központi lapja, a nhan dan pénteki száma kommentárban foglalkozik a közelmúltban tokióban megtartott ugynevezett nemzetközi kambodzsa konferenciával. mint írja, peking új trükkjéről van szó, amellyel kina fehérebbre akarja mosni a népiértő pol pot-ieng sary klikket.

megjegyezve, hogy a „konferencia,, központi figurája ieng sary felesége volt, a lap így folytatja: „ennek ismeretében nem nehéz kitalálni a konferencia célját. tanulságos viszont szemügyre venni a szervezők személyét. japánban maoista csoportok működnek, végrehajtva a tisztességtelen célu pekingi utasításokat. kina más országokban is fenntart, finanszíroz ilyesfajta agymosó maoista köröket, a trükk azonban átlátszó, kilóg a lóláb, a peking által ünnepeztettek nem mások, mint a népiértő bűnözők,, - írja végül a vkp központi lapja.

dp/vs pi

16.34 050681 0902

-.-

sk0055 4 230 mtik1057

npsz - költségvetés

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. június 5. /mti/ - a nyugatnémet parlament pénteken a kormánypartok többségi szavazatával elfogadta az npsz 1981. évi költségvetését. a négynapos, időnként heves vitában a bonni koalíció két pártja eltérő álláspontot foglalt el a rekordösszegeű államadósság csökkentését illetően, a jobboldali ellenzék pedig cselekvésképtelenséggel és csöddel vádolta meg a schmidt-kormányt.

a 231 milliárd márkás költségvetés legnagyobb tételét a munkanélküliek 1,1 milliós /és az év végére várhatóan 1,3 millióra növekvő/ seregének támogatása és a katonai kiadások jelentik. a tervezettnél jóval kevesebbet fordítanak a fejlődő országok megsegítésére, kutatási célokra és az oktatás finanszírozására.

a munkanélküliek segélyezésére 54,4 milliárd márkát, a bundeswehr fegyverzetének korszerűsítésére és új fegyverekre 42,1 milliárd márkát szavaztak meg a képviselők 269:220 arányban. a szavazást megelőző vitában a kormánypartú szociáldemokraták balszárnya szembe helyezkedett bonn hivatalos biztonságpolitikai álláspontjával, a nato kettős határozatának támogatásával, továbbá a szociális juttatások jövőre tervezett korlátozásával.

az 1982-es költségvetés fő irányairól ősszel kezdődnek tárgyalások a koalíciós partnerek: az spd és az fdp között. a takarékosági intézkedések körvonalai csak a nyugati állam- és kormányfők nyári ottawai tanácskozása után alakulhatnak ki: schmidt kancellár ezen a fórumon kívánja elérni, hogy az amerikai vezetés csökkentse a rendkívül magas kamatlábakat, amelyek miatt a márkára és a nyugatnémet gazdaság exporttevékenységére nagy nyomás nehezedik.

or/hi ng

16.38 050681 1696

all

121

121

-.-

sk0056 4 230 mtik1058

olasz kormányválság - p-2

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

Róma, 1981. június 5. /mti/ - egy helyben topog az olasz kormányválság, és közben a kulisszák mögött nagy alkudozás folyik a kereszténydemokraták és a szocialisták között. Craxiek minden eddiginél nagyobb árat kívánnak szabni a koalíciónak nyújtandó támogatásuk fejében, a kereszténydemokraták viszont ragaszkodnak a kormányfői poszthoz. Alessandro Pertini államfő aggodalmának adott hangot a kormányválság elhúzódása miatt.

Armando Forlani pénteken újságírókkal közölte, hogy majd a jövő héten folytatja kormányalakítási megbeszéléseit. Armando Cossutta, az okp vezetőségi tagja óva intette a szocialistákat attól, hogy újból „átmeneti megoldáshoz”, adják nevüket és ezzel elhúzzák a válságot. A kommunista politikus a helyzet veszélyes rosszabbodásáról beszélt és a politikai vezetés megváltoztatásáért szállt síkra, arra biztatva a szocialistákat, hogy követeztesen képviseljék az ország igényét a megújulásra.

Az olasz miniszterelnökség pénteken közleményben cáfolta, hogy Forlani miniszterelnöknek köze volna a p-2 illegális szervezethez. Siniscalchi volt szabadkőműves páholytag ugyanis azt állította, hogy Forlani személyes kapcsolatot tartott fenn gellivel, a p-2 főnökével. Flaminio Piccoli kereszténydemokrata főtitkár is cáfolta ezt a vádat. Piccolit közben a vizsgálóbírók ki is hallgatták.

A p-2-ügy legújabb fejleményeként a római járásbíróság bűnvádi eljárást indított 260 tisztviselő ellen amiatt, hogy csatlakoztak az árnyékhatalmi szervezethez.

Támadás ösztüzébe került az ANSA olasz hírügynökség főszerkesztője, Sergio Lepri is. A hírügynökség újságíró kollektívájának köreiben azzal vádolták meg, hogy cenzurát gyakorolt a p-2-ügyben és megakadályozta, hogy teljes képet adjanak a történetekről és az érintett személyekről. /az ANSA két munkatársának neve is szerepelt a p-2 listáján./

A római La Repubblica pénteken így foglalta össze véleményét az ügyről: „a p-2-botrányban összegeződnek és integrálódnak az elmúlt harminc év olaszországi botrányai.”

se/mh ng

17.10 050681 2118

Fi

181

-.-

sk0057 4 230 mtik1059

neutronfegyver

Washington, 1981. június 5. /mti-ap/upi/dpa/taszsz/adn/ - az amerikai kormányzat arról tájékoztatta az ország törvényhozását, hogy hozzákezdtek a neutronfegyver gyártásához - közölte pénteken a The Washington Post című amerikai napilap.

A lap értesülése szerint az amerikai energiaügyi minisztérium hétfőn tudatta a képviselőház hadügyi bizottságával: megkezdtek a lance típusú rakétákra szerelendő neutron robbanófejek alkatrészeinek gyártását, illetve a neutronfegyverhez szükséges trícium tartalékolását. A minisztérium azt is közölte, hogy júliusban hozzálátnak egy újabb neutronlőszer, a nyolchüvelykes tüzérségi neutronlővedék előállításához.

Mint ismeretes, a Carter-kormányzat 1978-ban a világ közvéleményének nyomására ideiglenesen lemondott a neutronfegyver tömeges gyártásáról. Carterék ugyanakkor utasítást adtak a fegyver alkatrészeinek előállítására és a trícium tartalékolására. Két évvel később azonban a Carter-kormányzat úgy döntött, hogy a félretett tríciumot másfajta nukleáris fegyverek előállításához használják fel. Tavaly decemberben azután az amerikai törvényhozás utasította az energiaügyi minisztériumot: állítsák elő a neutronfegyver összes alkatrészét és tartalékolják a szükséges tríciumot.

A Reagan-kormányzat hivatalbaléptével Caspar Weinberger hadügyminiszter a neutronfegyver nyugat-európai telepítése mellett foglalt állást. Ám Alexander Haig külügyminiszter - Washington szövetségeinek megnyugtatására - kijelentette: a nyugat-európai szövetségek megkérdezése nélkül nem döntenek a neutronfegyver ügyében.

Az energiaügyi minisztérium most azt hangoztatja, hogy csupán a tavaly december 17-i törvénynek engedelmessé kell, amelyben a törvényhozás arra utasította, hogy állítsák elő a neutronfegyver alkatrészeit és tartalékolják a hozzá szükséges tríciumot. Az amerikai hadügyminisztérium tisztségviselői pedig - a The Washington Post szerint - azzal érvelnek, hogy a fehér ház „még nem hozta meg végleges döntését a neutronfegyver tényleges gyártásáról és telepítéséről.”

Mint ismeretes, a neutronfegyver egyike a legszörnyűbb tömegpusztító „embercentrikus”, nukleáris fegyvereknek. Robbanásakor meghatározott térségben minden élőlényt megöl, és a

Fi

181

többi nukleáris fegyvertől eltérően nagyrészt épen hagyja az épületeket és egyéb berendezéseket. az amerikaiak erre az „előnyére”, hivatkozva akarják rendszerbe állítani ezt a félelmetes fegyvert.

lp bs

17.19 050681 2458

-.-

sk0058 4 230 mtik1060

Lengyelország - katowicei okmány - taszsz

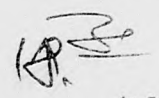

varsó, 1981. június 5. /taszsz/ - lengyelországban folytatódnak a vajdasági pártszervezetek beszámoló-választási gyűlései, amelyeken a lempix., rendkívüli kongresszusának programtéziseit, valamint azokat a javaslatokat vitatják meg, amelyek az országban tapasztalható gazdasági és politikai válság leküzdését célozzák. széles körű visszhangot váltottak ki a katowicei pártfórum okmányai, ^{amelyek} elvi kérdést tartalmaznak.

az okmányokra a reagálás nem egyértelmű. számos kommunista megérti és támogatja az okmányokban megfogalmazott tételket, amelyeket a katowicei munkások és bányászok vetettek fel. megállapítják, hogy ezek az okmányok marxista-leninista álláspontból elemzik az országban és a párton belül végbemenő bonyolult folyamatokat, elvi síkon értékelik azokat a veszélyeket, amelyek a szocializmust fenyegetik lengyelországban.

másfelől támadássorozatok érik a katowicei pártfórum határozatait. a hangadók mindennek előtt a „szolidaritás”, szakszervezet jobboldali vezetői. egy huron pendül velük néhány pártszervezet vezetősége, különösen olyan gdanski, gdyniai, opolei, wroclawi üzemekben, ahol a „szolidaritás”, a hangadó.

ugyancsak kampányszerű támadást folytat a katowicei pártfórum ellen számos tömegtájékoztatási szerv. főleg azok a lapok, amelyek már hosszú ideje revizionista álláspontból támadják a lemp-et. akadnak olyan megnyilatkozások, amelyek a katowicei fórum állásfoglalását „károsnak”, a megújulás és a demokratizálódás folyamatát dramatizálóknak tekintik.

a katowicei pártfórum e támadásokkal kapcsolatban újabb okmányt fogadott el, amelynek címe: „milyen megújulást sürgetünk és mi ellen tiltakozunk?”, szövegét a zolnierz wolnosci közölte.

F:

az okmányban az áll, hogy a katowicei fórum kommunistái a munkásosztály vezető szerepének következetes és valódi gyakorlati megvalósítása mellett szállnak sikra, ami a többi között a következőkben jut kifejezésre: a párt vezető szerepének szitárdításában munkás-, marxista-leninista jellegének egyidejű biztosítása mellett; a munkásság hatékony részvételében és befolyásában az államhatalmi szervek, vagyis a lengyel népköztársaság parlamentjének és a helyi tanácsoknak a tevékenységére; a mindenre kiterjedő munkásság ellenőrzésében a társadalmi élet valamennyi területe felett; a valódi és nem látszólagos üzemi munkásönigazgatásban./folyt./

ht/dj pi bs

17.29 050681 2413

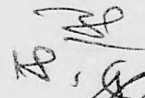

-.-

sk0059 4 230 mtik1061

Lengyelország - katowicei okmány - taszsz

a fórum - hangoztatja az okmány - amellyel van, hogy széleskörűen demokratizálja a társadalmi életet, következetesen számolják fel az utóbbi időszak torzulásait, hajtsák végre a szocialista építés programját, vonják felelősségre a szocializmus eszmei és erkölcsi elveitől való eltérésekben, a visszaélésekben, a törvények és a törvényesség elveinek megsértésében vétkes személyeket. az okmány ezen kívül a katowicei vajdaság munkásai által felvetett egy sor szociális követelést tartalmaz.

az okmányban abban a fejezetében, amelynek címe: „mi ellen tiltakozunk?”, az áll, hogy a kommunisták tiltakoznak a párt vezető szerepének aláaknázása ellen, ami a szocializmus ellenségeinek a hatalom átvételéhez tisztogatja az utat; az ellen, hogy a munkásokat eltávolítsák a párt- és a szakszervezeti szervekből; tiltakoznak azok ellen a politikai kaméleonok ellen, akik gyakran változtatják nézeteiket, minden újabb és újabb megújulás élére állnak és elkerülik a felelősségre vonást korábbi tevékenységükért. a fórum tiltakozik az ellen, hogy a szocializmus dühödt ellenfelei manipulálják a munkásosztály jogos tiltakozását és megkíséreljék, hogy a megújulást a lengyelországi szocialista rendszer pilléreinek aláásása felé tereljék; tiltakoznak a párt becsületes tagjait és funkcionáriusait érő indokolatlan támadások, a pártaktívákra szórt rágalmak és az ellenük szövögetett összeesküvések kiszélesítése ellen; valamint az ellen, hogy kétségbe vonják a lengyel népköztársaságban fennálló rendszer és törvényesség ellen irányuló tevékenységre kiszabott jogos bírósági ítéleteket.

F:

az okmány végezetül leszögezi: „tiltako-zunk a röplapokon megnyilatkozó szovjetellenes pszichózis és propagandatevékenység ellen, a szovjetunióra és más szocialista országokra szórt rágalmak és szitkok ellen, lengyelország nemzetközi szövetség¹ kapcsolatainak bomlasztása ellen.”,

az okmány szerkesztői megállapítják: az okmányt azért tették közzé, mert különböző lengyelországi politikai erők és csoportosulások a szocialista megújítást teljesen különbözőképpen értelmezik. szükségesnek tartjuk - hangsúlyozzák -, hogy - a marxizmus-leninizmus tételeire támaszkodva - konkrétan kifejtsük álláspontunkat ebben a kérdésben.

ht/dj pi bs

17.33 050681 2297

.-.-

sk0060 4 230 mtik1062

szadat-begin - libanon

- kairó, 1981. június 5. /mti/ - a camp david-i platform libanonra történő kiterjesztését vette tervbe csütörtöki találkozásán szadat egyiptomi elnök és begin izraeli kormányfő - legalábbis erre lehet következtetni a kairói rádióban pénteken ismertetett értesülések alapján.

az izraeli forrás szerint nem zárható ki, hogy philip habib, az amerikai elnök különmegbízottja, aki e héten ujrakezdi közel-keleti ingázását a libanoni válsággal kapcsolatban, útja során kairóba is ellátogat.

a sarm el-seikhben kidolgozott közös izraeli-egyiptomi terv első lépését jelentené az, hogy begin csütörtökön belegyezett szadat javaslatába: eltekintett attól, hogy határidőt szabjon az amerikai diplomata küldetésének. a következő szakaszban az egyiptomi elnök érintkezésbe lépne éliasz szárkisz libanoni államfővel, hogy rávegye, szálljon szembe szíriával és követelje az arab békefenntartó erők szíriai katonáinak kivonulását. az idézett forrás úgy tudja, hogy a terv célja békemegállapodás megkötése izrael és libanon között.

az izraeli miniszterelnök egyébként - kairóban egyelőre meg nem erősített hírek szerint - egy hónapon belül alexandriai látogatással viszonzza az egyiptomi államfő csütörtöki sarm el-seikh-i útját.

F
K
K

a kairói al ahrám hire szerint szadat elnök - miután a csütörtöki találkozóval jelentékenyen növelte begin esélyeit a június végi izraeli parlamenti választásokon - saját repülőgépét küldi simon peresz-ért, az izraeli ellenzéki munkapárt vezetőjéért, aki a hónap közepén utazik alexandriába.

pénteki kairói jelentés továbbá, hogy manszur mohammed hasszan egyiptomi elnökségi ügyekkel megbízott államminiszter khartoumba látogat, hogy a szudáni vezetőket tájékoztassa a szadat-begin csúcstalálkozó eredményeiről. szudán ezidáig az egyetlen arab állam, amely az egyiptomi-izraeli különbéke aláírása után kairóval felfüggesztett kapcsolatait felújította, s melynek államfője, nimeri május végén fogadta az egyiptomi elnököt.

rg/dm bs

17.44 050681 2018

.-.-

sk0061 4 230 mtik1063

ilo - timmer józsef /1.rész/

genf, 1981. június 5. /mti/ - a nemzetközi munkaügyi szervezet /ilo/ genfben folyó 67. közgyűlésén az igazgató tanács és a szervezet főigazgatójának beszámolója felett megkezdődött az általános vita. pénteken felszólalt timmer józsef, a szot titkára, a magyar szakszervezeti küldöttség vezetője is.

szervezetünkre és konferenciánkra - mondotta egyebek között - továbbra is - most különösen - nagy felelősség hárul az alapvető emberi érdekek megóvásában és megszilárdításában. az elmúlt években a nemzetközi politikában felerősödtek a hidegháborúra emlékeztető megnyilvánulások, a tárgyalások, az eszmecsere és a meg egyezésre való törekvés helyett - és mellett - más megoldásokra vonatkozó javaslatok is helyet kapnak és a fegyverkezés fokozására irányuló döntések születnek. mindez aggodalommal tölti el a dolgozók százmillióit és nyugtalanítja a szakszervezeteket.

a világ népeinek mai választása a holnapot határozhatja meg. azt, hogy milyen lesz az emberiség sorsa. a szakszervezetek, a dolgozók milliói az együttműködést, a fellendülést, a békét és a biztonságot választják. olyan nemzetközi fejlesztési stratégiát kívánnak, amelyben csökkennek a feszültségek, fennmarad a béke és megszületik egy új gazdasági világrend, amelyben a fejlesztési programok a gazdaságilag még elmaradott országok népeinek gyorsabb felemelkedését segítik, amelyben afrika, ázsia és latin-amerika

F
K
K

népei élet- és munkakörülményei fokozatosan megközelítik, majd elérik a fejlett gazdaságu és a fejlett társadalmu országok népeinek körülményeit. ezt támogatjuk és ennek megvalósításában sokat akarunk tenni szakszervezeti eszközeinkkel, mint magyar szakszervezetek külön is, és összefogva minden más szakszervezettel együttesen is.

— timmer józsef a beszámoló legfőbb témájáról, a szakmai rehabilitációról szólva a magyarországi tapasztalatokról és törekvésekről a következőket mondotta:

a magyar népköztársaság is csatlakozott az ensz által meghirdetett rokkant személyek nemzetközi évéhez, s a létrejött nemzeti szervező bizottságnak a szakszervezetek is tevékeny tagjai. a magyar szakszervezetek állandó és kiemelkedő feladatuknak tekintik annak segítését, hogy a rokkant személyek minden lehetőséget megkapjanak munkaképességük visszanyeréséhez. ezt a célt szolgáló programok a rokkantság megelőzésére, az orvosi, a foglalkozási és a szociális rehabilitáció egységére, a társadalombiztosítási ellátások színvonalának emelésére, a társadalmi összefogásra, a közösségi és egyéni magatartásra, megértésre és segítségnyújtásra épülnek./folyt./

szot/dj ng bs

17.50 050681 2603

—

sk0062 4 230 mtik1064

ilo - timmer józsef /2.rész/

— társadalmi megmozdulások is jelzik hazánkban a lakosság, a szervezett munkásság segítőkészségét. a fogyatékos gyermekek részére újabb intézményeket hoztak létre, épül a mozgássérültek intézete, műhelyrészeket alakítanak át, újabb munkalehetőségeket szerveznek, üdülőket létesítenek, amelyekon kívül sokféle egyéb segítség mutatja a társadalom támogatását.

a szot titkára a munkavállalókat közvetlenül érintő napirendi pontokról szólva a napirendre tűzött szakmai kérdések közül kettőt különösen fontosnak minősített: egyrészt a dolgozók hatékony védelmét a munkáltatók részéről való felmondás ellen, másrészt a kollektív tárgyalásokról szóló napirendi pontot. mindenképpen indokoltnak mondotta, hogy ajánlással kiegészített egyezményekben szabályozzák a témákkal összefüggő tennivalókat és eljárásokat. remélem - fűzte hozzá -, hogy a tagállamok sem késlekednek majd ratifikálásukkal.

Ki B. T.

a dél-afrikai köztársaság apartheid-politikájáról és a konferencia ezzel kapcsolatos feladataival foglalkozva kijelentette: a dél-afrikai kormány továbbra is gátlástalanul folytatja fajüldöző politikáját, semmibe veszi a világközvélemény felháborodását, afrika népei, a dél-afrikai szines bőrű lakosság igényét és jogát a szabadsághoz, az egyenlőséghez, az emberi bánásmódhoz. nem hajlandó egy lépést sem tenni előre. az ensz határozatának ellenére sem hajlandó megadni a függetlenséget a megszállt namibia népének. számos fejlett nyugati tőkés ország nem hajtja végre a dél-afrikai fajüldöző rendszer ellen a mi szervezetünk által is elfogadott szankciókat. ellenkezőleg, stratégiai és gazdasági érdekből és önzésből továbbra is kapcsolatot tartanak vele, segítik a fegyverkezésben s bátorítják abban, hogy folytassák fajüldöző politikájukat.

arra volna szükség, hogy tanácskozásunk fogadjon el átfogó nemzetközi akció-tervet a fajüldöző rendszer ellen, a tagországokat kötelezze és szerezzen érvényt ezek betartására, nyilvánosan ítélje el azokat a kormányokat és tőkés vállalatokat, amelyek kapcsolatot tartanak a dél-afrikai köztársasággal, fegyvert és más árut szállítanak és szervezetünk politikai, szervezeti és anyagi eszközeit felhasználva, hatékonyan vegyen részt korunk e szegényének megszüntetésében./folyt./

szot/dj ng bs

17.52 050681 2283

—

sk0063 4 230 mtik1065

ilo - timmer józsef /3.rész/

be fejezésül timmer józsef kiemelte, hogy a magyar szakszervezetek messzemenően mindent elkövetnek annak érdekében, hogy az ilo még hatékonyabb tevékenységet folytasson politikai, társadalmi, közgazdasági problémáink megoldásához.

— az ilo 67. közgyűlése szombaton bizottságokban és plenáris ülésével folytatja munkáját.

szot/dj ng bs

17.53 050681 0387

Ki B. T.

sk0064 4 230 mtik1066

koszovó - lemondások

belgrád, 1981. június 5. /mti/ - ismail bajrami, a koszovói tartományi kormány belügyi titkárhelyettese pénteken lemondott tisztségéről. közölte, tudatában van annak, hogy őt is felelősség terheli a tartomány biztonsági szolgálatának munkájában jelentkező hiányosságokért.

lemondott tisztségéről dr. gazimend zaimi, a pristina-i egyetem rektora, valamint dr. halil turku és dr. vladimir bovan, az egyetem két prorektora is. lépésüket azzal indokolták, hogy felelősséget éreznek az egyetemen az utóbbi hónapokban lezajlott albán nacionalista megmozdulásokért.

már/vs ht bs

17.56 050681 0621

-.-

sk0065 4 230 mtik2001

a kozmosz militarizálása - amerikai tudósok

san francisco, 1981. június 5. /taszz/ - az egyesült államokban élesen bírálják az amerikai kormányzatnak a nyílt kozmosz militarizálását célzó programját.

legutóbb két neves amerikai tudós, j. kistyakowski, a harvard egyetem professzora, eisenhower elnök egykori tanácsadója és k. cipis, a massachusetts-i műszaki főiskola egyik vezetője a los angeles times-ban megjelent cikkben hívja fel a figyelmet arra, hogy a pentagon terveiben mind nagyobb szerep jut a kozmikus térség katonai célokra történő felhasználásának. mindez jól tükröződik a hadügyminisztérium költségvetésében is, ahol például az 1979-es pénzügyi évben a világűrrel összefüggő katonai kiadásokra mintegy 5,3 milliárd dollárt irányoztak elő, s ez az összeg napjainkra már 7,4 milliárd dollárra duzzadt. a reagan-kormányzat tervei szerint ezt az összeget 1985-re a kétszeresére akarják növelni.

mindezek mellett a nasa költségvetése 5,6 milliárd dollár, s komoly aggodalmat kelt annak ténye, hogy az összeg igen jelentős részét a „shuttle”, űrrepülőgép-program emésztí fel, mivel a többszöri felhasználásra alkalmas űrrepülőgépeket mindennek előtt katonai eszközök föld körüli pályán tartására akarják felhasználni - írják az amerikai tudósok.

R
18.10
✍

napjainkig a nyílt kozmosz fegyvermentes térség volt. eddig mintegy 100 ország csatlakozott a világűr békés célu kutatásáról és felhasználásáról szóló szerződéshez, amely megtiltja, hogy atomfegyverekkel, illetve egyéb tömegpusztító fegyverekkel felszerelt objektumokat juttassanak föld körüli pályára. ezzel szemben az utóbbi időben az amerikai sajtóban olyan fejtegetések láttak napvilágot, amelyek egy sor fegyverrendszer - közöttük lézerfegyver - világűrbe juttatásának lehetőségét, sőt szükségességét hangsúlyozták.

a cikkírók szerint ezek a fejtegetések néhány olyan katonai és politikai személyiség rövidlátó törekvését tükrözik, akik a fegyverkezési hajszát a világűrre is ki akarják terjeszteni. a cikk szerint esztelenység lenne belekezdeni ebbe a hajszába.

ti ht bs

18.03 050681 2076

-.-

sk0066 4 230 mtik2003

csehszlovákia - választások /1.rész/

sebestyén tiber, az mti tudósítója jelenti:

prága, 1981. június 5. /mti/ - csehszlovákiában pénteken délután megkezdődtek az általános választások. két nap alatt várhatóan több mint 10 millió állampolgár járul az urnákhoz, hogy újraválassza az összes népképviselői szerveket: a szövetségi gyűlés /országos parlament/, a cseh és a szlovák nemzeti tanács /a két országrész nemzeti parlamentje/ együttesen 700 képviselőjével, valamint a különféle szintű nemzeti bizottságok /tanácsok/ mintegy 200 ezer tagjával. valamennyien az ország átfogó politikai szervezetének, a csehszlovák nemzeti frontnak jelöltjeiként, annak közös listáján indulnak a választásokon.

a szavazóhelyiségekben mindjárt megnyitásuk után élénk volt a forgalom, különösen a hét utolsó munkanapjának végétével. már az első napon, pénteken délután leadta szavazatát a prágai vár választási körzetében gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovák köztársasági elnök is.

a választásokat megelőzően országszerte több mint 3 és félmillió ember részvételével összesen 30 ezer választási gyűlést tartottak. ezeken a lakosság megtárgyalta eddigi képviselőinek munkáját, elfogadta az új jelölteket, s megvitatta az országos és helyi

R
18.10
✍

választási programokat, a következő ötéves időszak fejlesztési feladatait, amelyek alapjául a cskp nemrég lezajlott xvi. kongresszusának határozatai szolgálnak, a nemzeti front jelölt-gárdájának összetétele kifejezi a csehszlovák társadalom jelentégi politikai, szociális, nemzetiségi, életkori szerkezetét és más fontos összetevőit. a jelöltek majdnem kétharmad része a természetben dolgozik, a munkások aránya 40, a mezőgazdasági szövetkezeti tagoké 20 százalék, a nők és a fiatalok aránya egyaránt 30 százalék körül van. /folyt./

sn/dm ht bs

18.18 050681 1806

-.-

sk0067 4 230 mtik2004

csehszlovákia - választások /2.rész/

a rudé právo, a cskp központi lapja a választások jelentőségét méltató pénteki vezércikkében hangoztatta: csehszlovákia választói a nemzeti front jelöltjeire adott szavazataikkal a szocializmus és a béke ügyére, a cskp politikájára és az ország további fejlődésére mondanak igent, nemcsak szavazati joguk érvényesítését tartják azonban fontosnak - írja a továbbiakban a vezércikk -, hanem azt is, hogy a választások után új képviselőknek és tanácsstagjaiknak nyújtsanak sokoldaluan segítséget felelős munkájukhoz, a közügyek intézéséhez, a választási programok megvalósításához.

sn/dm ht bs

18.19 050681 0649

-.-

sk0068 4 300 mtik2005

görög-amerikai - 2. /lásd mtik1022/

athén, 1981. június 5. /reuter/ - alexander haig amerikai külügyminiszter és caspar weinberger hadügyminiszter pénteken üzenetet küldött a görög külügy- és hadügyminiszternek. megfigyelők szerint ezzel utolsó kísérletet tettek a görögországi amerikai támaszpontokról csütörtökön zsákutcába jutott tárgyalások megmentésére.

R

18.19

konsztantin micotakisz görög külügyminiszter nem hozta nyilvánosságra az amerikai üzenet tartalmát. csak amennyit közölt, hogy a görög kormány még pénteken elküldi a választ.

görögország a tetemes amerikai pénzügyi segítyen és a görög határok amerikai szavatolásán túl azt is szeretné elérni az 1977-ben parafált támaszpont-egyezmény újratárgyalásán, hogy a területén lévő amerikai támaszpontokat helyezze görög parancsnokság alá és csak a nato közös céljaira használják őket.

félhivatalos források szerint az amerikai fél elsősorban azokkal a görög kívánságokkal nem ért egyet, amelyek szerint az egyesült államoknak szavatolnia kellene görögország égei-tengeri határait és a görög-török erőegyensúly fenntartását.

micotakisz külügyminiszter pénteken egész nap robert mccluskey athéni amerikai nagykövettel tanácskozott.

sg bs

18.21 050681 1232

-.-

sk0069 4 300 mtik2006

banglades - vizsgálat

dacca, 1981. június 5. /ap/ - mozzamel tábornok vezetésével katonai vizsgálóbírószág alakult chittagong bangladesi kikötővárosban, az ugyanott május 30-án elvetélt puccskísérlet és ziaur rahman elnök meggyilkolása körülményeinek tisztázására.

mozzamel tábornok felhatalmazást kapott a kormánytól, hogy a törvényes rendelkezések szerint háromtagú testület létszámát növelje, ha ezt a vizsgálat alapossága és gyorsasága érdekében szükségesnek tartja.

ziaur rahmant, aki 1975 óta volt banglades elnöke, a kormány chittagongi vendégházában ölte meg ahmed manzur tábornok. két nappal később az elfogott manzurt és másik két lázadó tábornokot a biztonsági erők feldühödött katonái megölték. jelenleg 17 lázadó tisztet őriznek egy chittagongi fogdában, kettő közülük ugyancsak sebesült. további két, még menekülőben lévő tiszt fejére - „élve, vagy halva,, - pénteken 12 ezer dollárnak megfelelő vérdíjat tűzött ki a bangladesi kormány. a lázadásban ennél jóval többen vettek részt, de manzur tábornok segítői közül sokan már a lázadás első óráiban visszapártoltak a kormányerőkhöz, s ez nagymértékben hozzájárult a puccskísérlet gyors elfojtásához.

R

18.21

választási programokat, a következő ötéves időszak fejlesztési feladatait, amelyek alapjául a cskp nemrég lezajlott XVI. kongresszusának határozatai szolgálnak. a nemzeti front jelölt-gárdájának összetétele kifejezi a csehszlovák társadalom jelentégi politikai, szociális, nemzetiségi, életkori szerkezetét és más fontos összetevőit. a jelöltek majdnem kétharmad része a természetben dolgozik, a munkások aránya 40, a mezőgazdasági szövetkezeti tagoké 20 százalék, a nők és a fiatalok aránya egyaránt 30 százalék körül van. /folyt./

sn/dm ht bs

18.18 050681 1806

-.-

sk0067 4 230 mtik2004

csehszlovákia - választások /2.rész/

a rudé právo, a cskp központi lapja a választások jelentőségét méltató pénteki vezércikkében hangoztatta: csehszlovákia választói a nemzeti front jelöltjeire adott szavazataikkal a szocializmus és a béke ügyére, a cskp politikájára és az ország további fejlődésére mondanak igent, nemcsak szavazati joguk érvényesítését tartják azonban fontosnak - írja a továbbiakban a vezércikk -, hanem azt is, hogy a választások után új képviselőknek és tanácsstagjaiknak nyújtsanak sokoldaluan segítséget felelős munkájukhoz, a közügyek intézéséhez, a választási programok megvalósításához.

sn/dm ht bs

18.19 050681 0649

-.-

sk0068 4 300 mtik2005

görög-amerikai - 2. /lásd mtik1022/

athén, 1981. június 5. /reuter/ - alexander haig amerikai külügyminiszter és caspar weinberger hadügyminiszter pénteken üzenetet küldött a görög külügy- és hadügyminiszternek. megfigyelők szerint ezzel utolsó kísérletet tettek a görögországi amerikai támaszpontokról csütörtökön zsákutcába jutott tárgyalások megmentésére.

R.

18.19

konsztantin micotakisz görög külügyminiszter nem hozta nyilvánosságra az amerikai üzenet tartalmát. csak annyit közölt, hogy a görög kormány még pénteken elküldi a választ.

görögország a tetemes amerikai pénzügyi segítyen és a görög határok amerikai szavatolásán túl azt is szeretné elérni az 1977-ben parafált támaszpont-egyezmény újratárgyalásán, hogy a területén lévő amerikai támaszpontokat helyezze görög parancsnokság alá és csak a nato közös céljaira használják őket.

félhivatalos források szerint az amerikai fél elsősorban azokkal a görög kívánságokkal nem ért egyet, amelyek szerint az egyesült államoknak szavatolnia kellene görögország égei-tengeri határait és a görög-török erőegyensúly fenntartását.

micotakisz külügyminiszter pénteken egész nap robert mccluskey athéni amerikai nagykövettel tanácskozott.

sg bs

18.21 050681 1232

-.-

sk0069 4 300 mtik2006

banglades - vizsgálat

dacca, 1981. június 5. /ap/ - mozzamel tábornok vezetésével katonai vizsgálóbírószág alakult chittagong bangladesi kikötővárosban, az ugyanott május 30-án elvetélt puccskísérlet és ziaur rahman elnök meggyilkolása körülményeinek tisztázására.

mozzamel tábornok felhatalmazást kapott a kormánytól, hogy a törvényes rendelkezések szerint háromtagú testület létszámát növelje, ha ezt a vizsgálat alapossága és gyorsasága érdekében szükségesnek tartja.

ziaur rahmant, aki 1975 óta volt banglades elnöke, a kormány chittagongi vendégházában ölte meg ahmed manzur tábornok. két nappal később az elfogott manzurt és másik két lázadó tábornokot a biztonsági erők felűhódított katonái megölték. jelenleg 17 lázadó tisztet őriznek egy chittagongi fogdában, kettő közülük ugyancsak sebesült. további két, még menekülőben lévő tiszt fejére - „élve, vagy halva, - pénteken 12 ezer dollárnak megfelelő vérdíjat tűzött ki a bangladesi kormány. a lázadásban ennél jóval többen vettek részt, de manzur tábornok segítői közül sokan már a lázadás első óráiban visszapártoltak a kormányerőkhöz, s ez nagymértékben hozzájárult a puccskísérlet gyors elfojtásához.

R.

18.21

emnek ellenére abduz szattar ügyvivő elnök azt mondta, hogy a vizsgálatnak „minden felelőst, le kell lepleznie, és bíróság elé kell állítania, hogy elnyerhessék büntetésüket „az ország törvényei szerint, „egyelőre nincs nyoma annak, hogy polgári személyek is részt vettek volna a puccskisérletben.

bangladesi kormányforrások egyébként pénteken közölték, hogy csao ce-jang kínai miniszterelnök bangladesi látogatása - amelyet az államcsinykisérlet miatt elhalasztottak - vasárnap kezdődik és szerdáiig tart. a kínai kormányfőt fogadja abduz szattar elnök is.

sg bs

18.25 050681 1779

-.-

sk0070 4 300 mtik2007

nszk - árviz

bom, 1981. június 5. /afp/ - az alsó-szászországi nontheim városát péntekre virradóra áradás zárta el a külvilágtól. árvizkatasztrófát jelentettek egyébként az nszk egész északkeleti vidékéről.

hivatalos tájékoztatás szerint a 33 ezer lakosu városba vezető utakon még pénteken is egyméteres hullámok hömpölyögtek, a város közelében lévő leine folyó vízének megduzzadás következtében. a lakosok részint elmenekültek, részint az emeleti lakásokban kerestek menedéket. eddigi jelentések szerint egy ember meghalt és egy eltűnt az árvizben, amely gátszakadás miatt következett be.

a 35 éve nem tapasztalt erejű árhullám észak felé tart, hannover irányába. péntek estére várják az áradatot hildesheim környékére, amely 30 kilométerre van délre hannovertól. az alsó-szászországi tartományi kormány egyelőre 5 millió márkát utalt ki a helyreállítási költségekre.

sg bs

18.32 050681 0911

R.

18.32

-.-

sk0071 4 230 mtik2008

portugália

lisszabon, costa da caparica, 1981. június 5. /upi/dpa/ - csütörtökön este csekély mértékű kormányátalakítást hajtottak végre portugáliában. ezzel megoldódott a kormányválság, amely azt követően robbant ki, hogy egy héttel ezelőtt lemondott a közigazgatási reform és az életkörülmények ügyeinek minisztere.

francisco pinto balsemao miniszterelnök joao serra e mourát, a monarchista néppárt tagját nevezte ki az életkörülmények ügyeinek új miniszterévé. a közigazgatási reform minisztériumát államtitkársággá alakították át. ennek élére jose robin de andrade független politikus került. az állami tömegtájékoztatási eszközök államtitkárságát a jövőben a szociáldemokrata jose alfaia vezeti.

a portugál hatóságok a hét végére lezárták a lisszabontól 16 kilométerrel délre fekvő costa da caparica tengerparti üdülőhely strandjait, hogy eltávolítsák azt az olajszennyeződést, amelyet egy ismeretlen tankhajó okozott. pénteken - a környezetvédelmi világnapon - körülbelül 1500 katonát és polgári személyt mozgósítottak, hogy eltakarítsák a strand 400 tonna szennyezett homokját. a portugál sajtó a tiszteletreméltó erőfeszítést kommentálva ironikusan megjegyezte: ha elcsipik is a bűnös tankhajót, tulajdonosának legfeljebb 32 ezer dollár bírságot kell fizetnie, míg a strandok megtisztítása „csupán„ 160 ezer dollárba kerül.

lp bs

19.00 050681 1375

-.-

sk0072 4 230 mtik2009

zsivkov - választási beszéd /1.rész/

szófia, 1981. június 5. /mti/ - külpolitikai kérdésekről is szólt todor zsvikov, a bkp kb főtitkára, az államtanács elnöke a főváros dimitrov kerületében pénteken mondott választási beszédében. bulgáriában vasárnap parlamenti és tanácsi választásokat tartanak.

„a jelenlegi nemzetközi helyzet - mutatott rá todor zsvikov - bonyolult és feszült. az 1981-es esztendő minden napja megerősíti azt a következtetést, hogy a kardcsörtető imperialista körök dühödt ellenségei az enyhülésnek és a békés egymás mellett élésnek,

R.

19.00

tudatosan és tervszerűen taszítják a világot a fegyverkezési hajszára, végső soron a termonukleáris háború útjára.

- a háborús veszélyt nem szabad lebecsülni, de semmi esetre sem lehet felnagyítani. a háború nem elkerülhetetlen. azokat, akik katonai fölényről álmodoznak, rá kell kényszeríteni arra, hogy vessenek számot a népek békeakarataival, az enyhülést és a társadalmi haladást célzó óhajukkal.

- bulgária számára ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy meg kell szilárdítani a nép erkölcsi-politikai egységét, fel kell virágoztatni a szocialista hazát. bulgária a jövőben is mindent megtesz a szocialista közösség országai egységének és összeforrottságának megszilárdításáért, a varsói szerződés tagállamai politikai, gazdasági és védelmi erejének erősítéséért, hogy ne engedjük meg a fegyverzetek közötti viszonylagos egyensúly megváltoztatását az imperializmus és a reakció, a háború javára. továbbra is erősíteni fogjuk a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységét, sokoldalú támogatásban részesítjük a nemzeti-felszabadító mozgalmakat, a szabadságért, a függetlenségért és a társadalmi haladásért harcoló országokat és népeket. /folyt./

ék/mh pl bs

19.05 050681 1748

-.-

sk0073 4 230 mtik2010

zsivkov - választási beszéd /2.rész/

- a bkp és a bolgár kormány mindent megtesz a béke megőrzéséért és megszilárdításáért. békeszerető külpolitikánk általánosan elismert. a bolgár népköztársaság különösen hozzájárul a balkán békéjének és az itt lévő országok együttműködésének fejlesztéséhez.

- külpolitikánk világos és következetes. nemzetközi kapcsolataink alapja a szocialista világhoz való tartozásunk, testvéri barátságunk a szovjetunióval. külpolitikánk célja, hogy a lehető legkedvezőbb nemzetközi feltételeket teremtsük meg a fejlett szocialista társadalom felépítéséhez.

- ismételten biztosítani kívánjuk szövetségeseinket a varsói szerződésben és a kgst-ben, barátainkat és harcostársainkat, a békéért, a szabadságért, a függetlenségért, a demokráciáért, a

Ri 18. 80

társadalmi haladásért küzdőket, hogy a bolgár népköztársaság a jövőben is válllvetve harcol velük az emberiség békéjéért, szabadságáért, boldogulásáért - hangsúlyozta választási beszédében tudor zivkov.

ék/so pl bs

19.08 050681 1010

-.-

sk0074 4 230 mtik2011

a vietnami hírügynökség cáfolata

hanoi, 1981. június 5. /taszsz/ - a vna vietnami hírügynökség kommentárban utasította vissza egyes nyugati tömegtájékoztatói eszközök által a „vietnami csapatok kambodzsából történő részleges kivonásáról,, terjesztett híreszteléseket.

emlékeztetve arra, hogy a vietnami katonai kontingens kambodzsai jelenléte a két ország belügyeibe tartozó kérdés, a hírügynökség rámutat: vietnam és kambodzs akkor dönt e csapatok kivonásának kérdésében, amikor megszűnik a vietnam, laosz és kambodzs biztonságát kina részéről fenyegető veszély. részleges csapatkivonásra akkor kerül sor, ha thaiföld megszünteti a kambodzsai népköztársasággal szembeni összes ellenséges akcióit, felhagy a thaiföldi területen megbújó reakciós khmer bandák támogatásával, fegyverrel és élelmiszerekkel való ellátásukkal, majd leszereli e csoportokat és a kambodzsai-thaiföldi határtól távolosó, különleges táborokban helyezi el őket - állapítja meg végezetül a vietnami hírügynökség.

te pl bs

19.11 050681 1024

Ri 20. 20

-.-

sk0075 4 230 mtik2012

észak-ír

Belfast, 1981. június 5. /mti-ap/ - ismeretlen fegyveresek - feltehetően az ira emberei - az észak-ír fermanagh grófságban pénteken agyonlőttek egy férfit, az udr „ulsteri védelmi hadsereg, / neví protestáns szervezet aktivistáját. a brit rendfenntartó erők hivatalos segédcsapatának számító fegyveres testület tagjai közül eddig 114-et öltek meg az udr megalakítása, 1970 óta.

a pénteki gyilkossággal 2120-ra emelkedett az ulsteri terrorcselekmények halálos áldozatainak száma 1969 óta. akkor lángoltak fel különös erővel az összeadások, amelyek elfojtására a brit kormány több mint tízezer fős csapatát küldött a tartományba.

a pénteki merényletet azután követték el, hogy belfast katolikus negyedében a katonaság és a rendőrség behatolt egy erődde kiépített lakáskomplexumba, az ugynevezett divis-lakásokba, és ott fegyvereket, házi készítésű pokolgépeket, valamint mintegy 140 liter sósavat talált /a „sósavfegyvert, néhány hónapja használják észak-írországban: palackokba töltve az ellenfél sorai közé dobják az utcai csatározások közben/, a divis-lakások környéke az utóbbi hetekben a biztonsági erők és az ira fegyveresei közötti heves összeadások színhelye volt.

kj sg bs

19.14 050681 1237

-.-

sk0076 4 230 mtik2013

vörös kereszt és vörös félhold társaságok kongresszusa

moszkva, 1981. június 5. /taszsz/ - pénteken moszkvában befejeződött a szovjetunió 109 millió tagot tömörítő egyik legnagyobb tömegszervezetének, a szovjet vörös kereszt és vörös félhold társaságai szövetségének 9. kongresszusa.

a záróülésen a küldöttek a világ közvéleményéhez intézett felhívást fogadtak el, amely a többi között hangsúlyozza: a világ népeinek létfontosságú érdekei megkövetelik az ésszerű, konstruktív párbeszédre való áttérést a nemzetközi politikában és a fegyverkezési hajszá elleni harc fokozását. éppen e célok elérését irányozza elő az szkp xxvi. kongresszusán elfogadott békeprogram.

Ri 20. 20
20. 20

a dokumentumban a résztvevők aggodalmukat fejezik ki az imperialista erők agresszív tevékenysége következtében kialakult feszültség és katonai veszély világméretű fokozódása miatt, majd rámutat: a nato miniszteri tanácsának római ülészaka „pótfegyverkezés, címen jóváhagyta a nukleáris rakétafe gyverek további kifejlesztését és ezzel újabb akadályokat gördített az egyenlő biztonság elve alapján folytatandó tárgyalások elé. a szovjet békeprogramban megfogalmazott konkrét javaslatok - a többi között a nukleáris rakéták és a hagyományos fegyverek csökkentéséről - reális kiutat kínálnak a nemzetközi kapcsolatok jelenlegi válságos szakaszából - hangsúlyozza a kongresszusi felhívás.

te ht bs

19.17 050681 1395

-.-

sk0077 4 300 mtik2014

cheysson - regan

washington, 1981. június 5. /mti-afp/ - claude cheysson francia külügyminiszter pénteken a magas bankkamatlábak világméretű hatásáról tanácskozott washingtonban donald amerikai pénzügyminiszterrel és charles schultzcal, a szövetségi bankrendszer alelnökével. a francia kormány túl magasnak tartja az egyesült államokban jelenleg érvényes kamatlábat. regan

amerikai hivatalos források szerint a tanácskozás közvetlen témájánál fontosabb volt, hogy az amerikai fél első ízben vitatott meg fontos világgazdasági kérdéseket az új francia kormány képviselőjével.

az amerikai források a találkozó után megerősítették, hogy washington továbbra is az infláció elleni harcot tartja a legfontosabbnak otthon és külföldön egyaránt. így a kamatlábat csak azután kívánják leszállítani, miután a most alkalmazott módszerrel elérték a kívánt célt, megfékeztek a pénzromlás ütemét.

a francia kormánynak az az álláspontja, hogy az egyesült államok a hitelkamat magas tartásával /jelenleg 20 százalék / s a dollár ezzel járó erősítésével súlyos veszélybe sodorja a nyugat-európai

Ri 20. 20
20. 20

1981.06.05.

országok gazdaságát. /a magas hitelkamatok miatt részint csökken a nemzetközi hitelforgalom, részint gyengülnek a nyugat-európai valuták, s ez veszélyezteti a nyugat-európai országok dollárelszámolási kereskedelmét./

sg ha

19.26 050681 1340

-.-

sk0078 4 230 mtik2015

rövid hírek

magyar-csehszlovák

prága, 1981. június 5. /mti/ - Lubomír Strougal csehszlovák kormányfő pénteken fogadta a prágában tartózkodó szakali Józsefet, a Képzőművészeti Akadémia elnökét. Megbeszélést tartottak azokról a főbb feladatokról, amelyek politikai és gazdasági téren állnak a két ország előtt. A találkozón részt vett František Ondříček, a csehszlovák központi népi ellenőrző bizottság elnöke is.

mongol kulturális küldöttség

moszkva, 1981. június 5. /taszsz/ - Dundogijn Cevegmidel, a mongol minisztertanács elnökhelyettesével, kulturális miniszterrel az élén pénteken moszkvába érkezett az a hivatalos küldöttség, amely részt vesz a mongol népi forradalom győzelmének 60. évfordulója alkalmából moszkvában rendezett kulturális napokon.

pártplénium

rabat, 1981. június 5. /taszsz/ - a marokkói népi erők szocialista szövetségének központi bizottsága teljes ülést tartott. Az itt elfogadott politikai nyilatkozat elítéli az imperialista erők közel-keleti beavatkozását, egységre szólít fel minden haladó arab erőt, és szolidaritásáról biztosítja a palesztinai arab népet, valamint a szíriai népet és a haladó libanoni erőket az izraeli agresszorok és a libanoni szeparatisták elleni harcukban.

Ri

20.20

1981.06.05.

orosz egyházi küldöttség

Makszim Bolgár patriárka, valamint a bolgár pravoszláv egyház szinódusa meghívására pénteken szófiába érkezett Pimen, moszkva és egész oroszország patriárkája. Pimen vezeti az orosz pravoszláv egyház küldöttségét, amely részt vesz a bolgár állam létrejöttének 1300-ik évfordulója tiszteletére rendezett egyházi ünnepségeken.

sn-fo ht bs

19.28 050681 1612

-.-

sk0079 4 230 mtik2016

indira gandhi

uj-delhi, 1981. június 5. /taszsz/ - a június 14-i indiai parlamenti pótválasztások alkalmából Indira Gandhi miniszterelnök nyílt levélben fordult a választókhoz, s ebben rámutatott, hogy a pártjának 1980 januári kormányra-kerülése óta eltelt idő alatt még nem sikerült ugyan megoldani minden fontos problémát, de szüntelenül keresik a megoldást, és nem hátrálnak meg a nehézségek előtt.

Kiemelte, hogy igen sokat tettek és tesznek a parasztság, valamint más szegény rétegek helyzetének megjavításáért. Jelentősen javították a falvak műtrágyával, vetőmagokkal és kőolajtermékekkel történő ellátását. Nagy útemben folyik az öntözési rendszer kiterjesztése. A jelenlegi, 1980-85-ös ötéves terv a falusi lakásépítés nagymérvű fejlesztését irányozza elő.

Indira Gandhi emlékeztetett arra, hogy a külső és belső reakciós erők az ország fejlődésének megzavarására törekcszenek. Ezek az erők bujtogatják a szeparatista mozgalmakat, valamint a vallási és nemzetiségi, illetve a kasztok közötti összecsapásokat, hogy aláássák India egységét és területi épségét.

fo ha

19.31 050681 1106

Ri

20.20

sk0080 4 230 mtik2017

rövid hírek

fisher

washington, 1981. június 5. /afp/ - a fehér ház pénteken hivatalosan megerősítette - külügyi államtitkári rangban - tisztségében dean fishert, a külügyminisztérium szóvivőjét. fisher a szóvivői poszton william dyess-t váltja fel, akit hágai nagykövetté neveztek ki.

sipraseuth

hanoi, 1981. június 5. /mti/ - phoune sipraseuth laoszi külügyminiszter hivatalos látogatásra burma fővárosába, rangoonba érkezett, és pénteken megkezdte tárgyalásait u lay maung-gal, burmai kollégájával.

kisz - fogadás

moszkva, 1981. június 5. /mti/ - a kisz szovjetunióban működő szervezeteinek bizottsága, valamint a magyar nagykövetség pénteken baráti találkozót rendezett a kisz x. kongresszusa alkalmából a nagykövetségen. jelen voltak a komszomol kb munkatársai, a testvérifjúsági szervezetek moszkvában működő bizottságainak képviselői. résztvett a találkozón dr. pintér gyula követtanácsos is.

jemen

aden, 1981. június 5. /taszsz/ - a nemzeti felszabadító mozgalom adenben akkreditált képviselői teljes támogatásukról biztosították a jemeni ndk kormányának azt az elhatározását, hogy jelképes csapategységet küld szíriába. ezt a lépést a szolidaritás kifejezésének tekintik szíriának az imperialista és cionista körök ellen vívott harcával. hangsúlyozták azt is, hogy a jemeni ndk fontos szerepet játszik a szilárdság frontja megerősítésében.

kj sg bs

19.41 050681 1420

R.

20. 20

sk0081 4 230 mtik2018

moczulski

varsó, 1981. június 5. /mti/ - a varsói vajdasági bíróság június 15-én megkezdte az államellenes tevékenységgel vádolt leszek moczulski ügyének tárgyalását. vele együtt állnak a bíróság elé az általa vezetett „független Lengyelország konföderációja”, elnevezésű illegális szervezet más vezetői is. a védelem kérésére a varsói vajdasági bíróság feloldotta a vádlottak előzetes letartóztatását, így azok szabadlábban védekeznek majd.

kn/hi pl bs

19.46 050681 0475

-.-

sk0082 4 230 mtik2019

rövid hírek

törökország - kiutasítás

ankara, 1981. június 5. /dpa/ - megfosztották török állampolgárságától és pénteken kiutasították az országból behice boran asszonyt, a török munkáspárt elnökét és gültekin gazioglut, a baloldali török pedagógusok szövetsége elnökét.

onasszisz-díj

athén, 1981. június 5. /dpa/ - pénteken adták át athénban az alexander onasszisz alapítvány idei díját. a kitüntetést desmond tutu, a dél-afrikai egyházak tanácsa főtitkára kapta, a faji megkülönböztetés ellen vívott harcának elismerése jeléül. a dél-afrikai hatóságok megtagadták tututól az utlevelet, így nem vehette át személyesen a díjat.

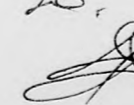
virginia-szigetek

washington, 1981. június 5. /ap/ - elfogadta a virginia-szigetek alkotmányának tervezetét az amerikai szenátus. a tervezet értelmében a karibi szigetcsoporthoz bizonyos mértékű önkormányzatot kap az egyesült államoktól.

K. P. V. N. I. T. F. Z. S. C. S. C.

R.

20. 20

képviselők fizetése

London, 1981. június 5. /ap/ - a brit alsóház tagjainak alapfizetését évi 13.950 font sterlingben, a korábbinál 18 százalékkal magasabban állapítják meg a jövő héttől, - jelentette be pénteken a kormány.

ko ha

19.48 050681 1154

-.-

sk0083 4 300 mtik2020

a szerkesztőségek tájékoztatására!

ensz - kambodzsa

New York, 1981. június 5. /afp/ - az asean tagországai nem kívánják vietnam elítélését kambodzsa megszállása miatt a júliusban New Yorkban az ENSZ égisze alatt kezdődő nemzetközi kambodzsa-értekezleten, hanem azt szeretnék, ha az értekezlet tárgyalási folyamat kezdete évé válna - ezt tudatták az asean képviselői pénteken a Világszervezet székhelyén.

az említett források szerint az asean tagországai még nem adták fel a reményt, hogy vietnam - eddigi álláspontját feladva - mégis részt vesz majd az értekezleten. ennek érdekében a thaiföldi külügyminiszterhelyettes rangonban találkozott vietnami kollégájával, és azt tervezi, hogy Moszkvába is ellátogat. szeretné elérni, hogy a szovjet vezetők se tekintsenek „ellenségesen”, az értekezletre.

egyelőre akadályt jelent, hogy Waldheim ENSZ-főtitkár a kambodzsai felek közül egyedül az ENSZ-képvisellettal rendelkező „demokratikus kambodzsa”, vagyis a „vörös khmerek”, emigrációban lévő vezetői képviselőinek küldött meghívót a tanácskozássra. az asean ENSZ-képviselői úgy tudják, hogy nem lehet akadálya norodom szihanuk és son sann meghívásának, sőt, értesülésük szerint az Egyesült Államok támogatja heng samrin kambodzsai kormányának meghívását is. ez utóbbit azonban Kína és a „demokratikus kambodzsa”, ellenzi.

sg pl bs

19.51 050681 1414

fi

20

-.-

sk0084 4 300 mtik2021

amerikai gabona

Washington, 1981. június 5. /mti-afp/ap/ - az Egyesült Államok mindenképpen kész felújítani gabonaszállításait a Szovjetunióba és nagyon rugalmas lesz a megkötendő gabonaeladási üzletekben - mondta pénteken Washingtonban John Block amerikai mezőgazdasági miniszter.

a Londonban hétfőn a kérdésről kezdődő megbeszéléseken az amerikai küldöttség hajlandó lesz akár megújítani a jelenleg érvényben lévő öt éves gabonaszállítási szerződést, akár - ha a Szovjet fél úgy kívánja - új megállapodásról tárgyalni.

„igen nagy gabonamennyiségek állnak rendelkezésre az Egyesült Államokban, de nem ismerjük a Szovjet igényeket. reméljük, még nem fedezték máshonnan teljes szükségletüket, - tette hozzá a miniszter.

szavaival talán feledtetni akarta a közelmúltat, amikor az amerikai hatóságok még jól ismerték a „szovjet szükségleteket”, a Carter-kormány az afganisztánnak nyújtott segítségre hivatkozva 1980. januárjában rendelt el részleges gabonaszállítási tilalmat a Szovjetunió ellen. a tilalom értelmében a Szovjetuniót 17 millió tonna kiegészítő gabonaszállítmánytól fosztották meg. /az öt éves alapszerződés, amely idén szeptember 30-án jár le, évi 8 millió tonna gabona szállítását írja elő/.

a Szovjetunió más forrásokból gondoskodott gabonaszükségletéről, az embargó azonban nagy kárt okozott az amerikai farmereknek, s felbolygatta a nemzetközi gabonapiacot is, az amerikai intézkedés nyomán az árak zuhantak a tőzsdéken. Reagan elnök egyik, a farmerszavazatok érdekében tett választási ígérete volt, hogy feloldja a Szovjetunió elleni gabonaembargót.

sg ha

20.10 050681 1623

fi

-.-

sk0085 4 230 mtik2022

arafat - moszkvai tévé

moszkva, 1981. június 5. /mti/ - az egyesült államokat tette felelőssé izrael legújabb agresszív akcióiért jasszer arafat a moszkvai televízióknak adott nyilatkozatában. az 1967-es agresszió 14. évfordulóján adott interjújában a pfsz vezetője kijelentette: washington politikai és katonai téren minden támogatást megad tel avivnak, s legújabban „zöld fényt”, adott az izraeli vezetőknek ahhoz is, hogy szárazföldön, a levegőben és a tengerről újabb megsemmisítő csapást kíséreljen meg a libanon területén élő palesztin menekültek ellen.

arafat kijelentette: reagan elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója, richard allen ilyen értelmű kijelentései után az izraeli hadsereg fokozta támadásait. az egyesült államok egyébként olyan fegyvereket is ad izraelnek a palesztinok elleni támadások végrehajtásához, amelyek használatát nemzetközi megállapodások tiltják, illetve nemzetközi fórumok ítélték el, például golyósbombákat és napalmbombákat.

jasszer arafat nyomatékosan kijelentette: a közel-keleti tartós és igazságos rendezés csak olyan alapon képzelhető el, mint amelyet a szovjetunió terjesztett elő. a pfsz - hangsúlyozta arafat - teljes mértékben egyetért a szovjet javaslatokkal és támogatja azok megvalósítását.

ki/hi pl bs

20.16 050681 1284

-.-

sk0086 4 230 mtik2023

a szerkesztőségek tájékoztatására:

thai földi külügyminiszterhelyettes nyilatkozata

bangkok, 1981. június 5. /upi/ - thai föld visszautasította a „büntető invázióra”, vonatkozó vietnami fenyegetéseket, s megerősítette a kambodzsai menekültek egyoldalu visszatelepítésével kapcsolatos tervét.

Fi

arun ranupong thai földi külügyminiszterhelyettes hangoztatta: „illegálisnak tekinti az indokinaiai menekültek thai földi tartózkodását, s a menekülteknek távozniuk kell”,

vo dong giang vietnami külügyminiszterhelyettes bangkoki sajtóértekezletén hangoztatta, hogy vietnam megtámadja thaiföldet, - mint ahogy 1980-ban tette -, ha thaiföld végrehajtana tervét és visszaküldené a 300.000 kambodzsai menekült többségét.

te pl

20.31 050681 0800

-.-

sk0087 4 230 mtik2024

dél-afrika - 2.

pretoria, 1981. június 5. /mti-ap/ - william clark, amerikai külügyminiszter-helyettes június 10-én dél-afrikába látogat, erősítette meg pénteken a dél-afrikai külügyminisztérium egy washingtoni lap értesülését.

a miniszter-helyettes elkíséri utjára chester crocker, afrikai ügyekért felelős külügyi államtitkár. emlékeztet, hogy crocker áprilisban afrikai körutat tett, amelynek során dél-afrikában is járt. az amerikai kormányzat „új afrika-politikájának”, alapjait kívánta akkor lerakni, de a jelek szerint nem tudta elfogadtatni kormánya álláspontját sem fekete-afrika országainak vezetőivel, sem a dél-afrikai rezsimmel. májusban roelof /pik/ botha dél-afrikai külügyminiszter tárgyal Washingtonban.

a középpontban a namibiai kérdés áll. a reagan kormány - hivatalosan nem cáfolta amerikai sajtójelentések szerint - immár csak akkor hajlandó támogatni namibia függetlenségét /dél-afrikával szemben/, ha az angolai kormány hajlandó megosztani a hatalmat az unta nevű, amerikai támogatást élvező szakadár szervezettel. a képtelen igény érvényesítése a gyakorlatban fontos gesztus a dél-afrikai fajúldozóknak, akikkel az új amerikai kormány jóval szívélyesebb hangot üt meg, mint elődei.

kj ha

20.39 050681 1251

Fi

-.-

sk0088 4 230 mtik2025

reagan - cheysson

washington, 1981. június 5. afp/ - pénteken a kora délutáni órákban ronald reagan amerikai elnök a fehér házban fogadta a washingtoni látogatáson tartózkodó claude cheysson francia külügyminisztert. a megbeszélésen jelen volt george bush alelnök és alexander haig külügyminiszter.

a tervek szerint a találkozó után - amely az első volt az amerikai elnök és az új francia kormány egy tagja között - reagan a camp david-i elnöki nyaralóba utazik, ahol a hét végét tölti.

cheysson csütörtökön érkezett háromnapos hivatalos látogatásra washingtonba. többizben tárgyal haig külügyminiszterrel és találkozik az amerikai kormány más tagjaival is. a pénteki nap folyamán monetáris kérdésekről tanácskozott donald regan pénzügyminiszterrel.

bs

21.03 050681 0786

-.-

sk0089 4 230 mtik2026

amerikai hadfelszerelés kinának

washington, 1981. június 5. /taszsz/upi/ - az egyesült államok fontolóra vette, hogy jelentősen kiszélesíti a kínába szállított katonai felszerelések körét, jelentette be pénteken az amerikai külügyminisztérium.

a reagan-kormány továbbra sem kíván „támadásra használható nagyhatású, fegyvereket, mint rakétákat, harckocsikat, vagy vadászbombázókat eladni kinának, de a katonai szállítóeszközökre, /köztük óriás repülőgépekre/ radar- és hírközlési berendezésekre vonatkozó üzletkötéseknél nagy mértékben ki akarják szélesíteni a skálát. hivatalos döntést még nem hoztak, de haig külügyminiszter szerdán kezdődő pekingi útja előtt várhatólag meghozzák - közölték hivatalos források.

F

azt is tervezik, hogy alacsony kamatu hitelt nyujtanak kinának, az amerikai hadfelszerelések beszerzését megkönnyítendő. „ellensúlyozásképpen,„ tajvant valószínűleg korszerűbb harci repülőgépekkel látják el - amit egyébként már egy esztendeje látogatnak washingtonban.

kj ha bs

21.10 050681 1029

-.-

sk0090 4 230 mtik2027

ürpáros

bukarest, 1981. június 5. /mti/ - a szovjetunió és románia nemzeti zászlóival díszített otopeni repülőtérré pénteken délután leszállt az a különrepülőgép, amely a szovjet-román ürpárost hozta. leonyid popov ezredest, a szozuz-40 ürhajó szovjet parancsnokát és dimitru prunariu főhadnagyot, kutató ürhajóst, repülőmérnök pilótát, románia első ürhajósát bukarestiek népes tábora fogadta.

a két ürhajóst ion ursu, az rkp kb pvb póttagja, az országos tudományos és technológiai tanács első alelnöke üdvözölte a kormány nevében és gratulált ürrepülésük sikeres végrehajtásáért.

a fogadtatásnál jelen volt v. drozgyenko, a szovjetunió bukaresti nagykövete.

olt/mh pl bs

21.13 050681 0705

-.-

sk0091 4 800 mtik2030

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0030-sk0066-ig

budapest, 1981. június 5. /mti/
sk0030 lengyel sajtótájékoztató 3.

F

sk0093 4 800 mtik2031

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0067-sk0093-ig

budapest, 1981. június 5.

sk0067 csehszlovákia - választások /2.rész/

sk0068 görög-amerikai - 2.

sk0069 banglades - vizsgálat

sk0070 nszk - árviz

sk0071 portugália

sk0072 zsvkov - választás beszéd /1.rész/

sk0073 zsvkov - választás beszéd /2.rész/

sk0074 a vietnami hírügynökség cáfolata

sk0075 észak-ir

sk0076 vörös kereszt és vörös félhold társaságok kongresszusa

sk0077 cheysson - reagan

sk0078 rövid hírek - prága: magyar-csehszlovák
moszkva: mongol kulturális küldöttség
rabat: pártplénum
szófia: orosz egyházi küldöttség

sk0079 indira gandhi

sk0080 rövid hírek - washington: fischer
hanoi: sipraseuth
moszkva: kisz - fogadás
aden: jemen

sk0081 moczulski

sk0082 rövid hírek - ankara: törökország - kiutasítás
athén: onasszisz-dij
washington: virginia-szigetek
london: képviselők fizetése

sk0083 szerk.táj.: ensz - kambodzsa

sk0084 amerikai gabona

sk0085 arafat - moszkvai tévé

sk0086 szerk.táj.: thaiföldi külügyminiszter-helyettes

sk0087 dél-afrika 2.

sk0088 reagan - cheysson

sk0089 amerikai hadfelszerelés kínának

sk0090 úrpáros

sk0091 tartalomjegyzék 1.

sk0092 tartalomjegyzék 2.

sk0093 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztették: patak károly, kopreda dezső,
barabás miklós

/dj bs

- v é g e -

21.40

050681 1844

F.

MUNKASZÁM:

B / 23

FELVÉTEL:

636

Készítette:

BALLAGÓ
GERGELY